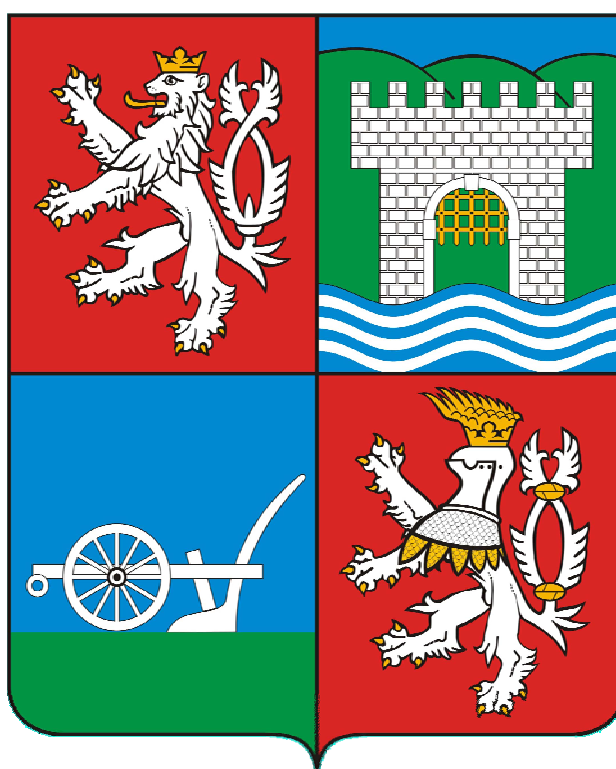

Koncepce požární ochrany Ústeckého kraje

*ve smyslu § 2, nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně,
ve znění nařízení vlády č. 498/2002 Sb.*

ANALÝZA VZNIKU MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	3
Analýza možného ohrožení z hlediska požární ochrany	3
Požáry	3
Přeprava nebezpečných látek	7
Rizika vyplývající z kulturních a historických podmínek	8
Závěry z analýzy rizik, které pravděpodobně budou přesahovat hranice ORP	9
Mimořádné události přesahující hranice kraje	9
POKRYTÍ RIZIK	10
Prevence rizik a příprava na mimořádné události a krizové stavy	10
Dokumentace požární ochrany kraje a obcí	10
Krizová dokumentace	10
Kontrolní činnost, výkon státního požárního dozoru, požární prevence	11
Jednotky požární ochrany a integrovaný záchranný systém, řízení a provoz operačních středisek	14
Problematika nebezpečných látek	18
Mobilní technika jednotek PO	20
Věcné a technické prostředky požární ochrany	24
Zázemí pro jednotky PO	26
Operační střediska jako koordinační orgány složek IZS	29
Komunikační a informační systémy	31
Informační systémy	31
Spojovací systémy	33
KONCEPČNÍ ÚKOLY A CÍLE	34
Krátkodobé koncepční úkoly (2007-2009)	34
Střednědobé koncepční úkoly (2010-2013)	37
Dlouhodobé koncepční cíle (2014-2016)	37
Finanční zabezpečení	38
ZÁVĚR	39

Koncepci požární ochrany Ústeckého kraje na léta 2007 – 2016, zpracoval Hasičský záchranný sbor Ústeckého kraje a předložil ji k projednání Radě Ústeckého kraje, která ji vzala na vědomí dne 17. ledna 2007, svým usnesením č. 6/72R/2007.

ANALÝZA VZNIKU MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

Analýza možného ohrožení z hlediska požární ochrany

Požáry, havárie chemických provozů a technologií s výronem nebezpečných látek, havárie v dopravě s následným únikem nebezpečných látek, výbuchy plynů nebo jiných výbušných směsí, havárie produktovodů, úniky ropných produktů, rozpad energetické sítě, záplavy a ostatní mimořádné události mohou způsobit vážné ohrožení životů a zdraví osob a zvířat, dále mohou ve svém důsledku způsobit značné materiální a hmotné škody a ohrozit životní prostředí. Analýzu rizika a možných následků od povodní, havárií spojených s únikem nebezpečných látek, vichřic, biologických nákaz a dalších mimořádných událostí řeší havarijní plán kraje, povodňový plán kraje a další operační plány pro zdolávání mimořádných událostí.

Požáry

Lesních porostů a polí, vícepodlažních a výškových budov, skladů a provozů s nebezpečnými látkami, hořlavinami, toxickými a výbušnými látkami, produktovodů, kabelových kanálů a prostorů, požáry otevřených technologických zařízení, bytové požáry, požáry objektů s osobami neschopnými samostatného pohybu nebo s omezenou schopností pohybu, a další.

Lesní a travní porosty

Nebezpečí se výrazně zvyšuje v období suchých letních měsíců. Tyto požáry ohrožují životy a zdraví lidí, ale především zvěře, negativně by působily na životní prostředí a vedly ke značným hmotným škodám.

Na území kraje se lesní porosty vyskytují ve všech správních obvodech obcí s rozšířenou působností. Požáry lesních porostů většího rozsahu jsou charakteristické delší dobou trvání, skrytým způsobem hoření a z toho vyplývající obtížností hašení, zvýšenou potřebou sil a prostředků, dopravou vody na větší vzdálenost, nepřístupný terén, apod.

Stejně nebezpečí mohou představovat požáry vznikající v jarních měsících v důsledku vypalování suchých travních porostů. Tato nezodpovědná a nepovolená činnost některých občanů

má často za následky větší hmotné škody, ohrožuje životní prostředí a nezdíka i obyvatelstvo přilehlých obcí, pokud se požár rozšíří na větší ploše.

Zemědělství

Stejně jak v případě požárů lesních a travních porostů dochází ke zvýšení rizika nebezpečí vzniku požárů v zemědělství zejména v letních měsících. Požáry polních porostů způsobují především značné materiální a hmotné škody. Náročné, především na nasazení sil a prostředků, jsou zásahy v objektech chovů hospodářských zvířat. Zde je nutné jak likvidovat požár, tak vyvádět ze zasažených objektů zvířata.

Další rizika představuje rozvoj chemizace zemědělství. V zemědělských objektech jsou často skladovány nebezpečné chemické látky. V případě požáru těchto objektů je reálné ohrožení života a zdraví osob a zvířat a ohrožení životního prostředí zplodinami hoření těchto látek.

Vícepodlažní a výškové objekty

Existence výškových objektů (nad 45 m) s sebou přináší rizika z hlediska požární ochrany zejména v oblastech vlastního zdolávání požárů, záchrany a evakuace osob, resp. cenného materiálu.

Vzhledem ke skutečnosti, že vždy není potřebná výšková požární technika okamžitě k dispozici dochází k ztížení požárního zásahu v těchto objektech. Moderní výškovou technikou disponují pouze územní odbory Most, Ústí nad Labem a Litoměřice. Doba potřebná na přesun této techniky na místo vzniku mimořádné události v rámci Ústeckého kraje by mohla ve svém důsledku způsobit ztráty na lidských životech nebo daleko větší materiální a hmotné škody. Mezi výškové objekty lze rovněž zařadit i sila a jiné zásobníky.

Výškové objekty (nad 45 m) v Ústeckém kraji

Okres	Město, obec	Správce	Účel budovy	Poč.	Výška- počet NP
Most	Most	SHD-KOMES a.s.	administrativní budova	1	87 m, 23 NP
Teplice	Teplice	Montážní obchodní firma s.r.o., Bohosudovská 375, Teplice	Bytový dům a prodejny	1	64 m, 18 NP
Ústí nad Labem	Ústí nad Labem	Silo semen v areálu SETUZA a.s.	Silo	1	46 m
Chomutov	Chomutov	Město Chomutov	Merkur -dům s pečovatelskou službou	1	19 NP
Chomutov	Chomutov	Správa domů Chomutov	Bytové domy Experiment	3	21 NP
Chomutov	Chomutov	Armabeton,a.s. Praha	Hotel	1	16 NP
Děčín	Verneřice - Příbram	České radiokomunikace,a.s. Praha	televizní vysílač	1	223 m (anténní věž)
Louny	Žatec	Chmelařství, družstvo Žatec	sklad chmele	1	47,6 m, 14 NP

Ohrožující objekty chemického průmyslu

Ústecký kraje je rovněž specifický chemickým průmyslem. Chemizací průmyslu došlo ke značnému nárůstu používaných, vyráběných a skladovaných nebezpečných škodlivin, které svými toxickými účinky ohrožují živé organismy. Z těchto průmyslových škodlivin jsou převážně používány:

1. Amoniak	14. Dimethylamin
2. Chlor	15. Ethylenoxid
3. Chlorovodík	16. Ethylchlorid
4. Fluorovodík	17. Fluorid boritý
5. Formaldehyd	18. Fluorid sirový

6. Fosgen	19. Fosfan
7. Kyanovodík	20. Chlortrifluorethen
8. Oxid siřičitý	21. Jodovodík
9. Sirouhlík	22. Methylbromid
10. Sulfan	23. Methylchlorid
11. Arsenovodík	24. Methylthiol
12. Bromovodík	25. Selan (selenovodík)
13. Diboran	26. Trimethylamin

Na velmi malém území v blízkosti občanské zástavby jsou dislokovány značně zranitelné objekty chemického průmyslu s možností vzniku havárií s výronem nebezpečných škodlivin. Únik těchto toxických látek bezprostředně ohrožuje stovky obyvatel a při vzniku této havarijní situace dojde k celkovému narušení chodu života na daném území.

Subjektům, které provádí operace s nebezpečnými látkami a spadají do režimu zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií vyplývají z citovaného zákona povinnosti směřující k prevenci před vznikem havárií spojených s únikem nebezpečných látek. Rozsah opatření se odvíjí od kategorie, do které jsou subjekty dle zákona o prevenci závažných havárií zařazeny (nezařazeny, kategorie „A“, kategorie „B“). Z těchto skupin jsou nejvíce ohrožující subjekty zařazené do kategorie „B“, u kterých se předpokládá rozšíření účinků mimořádné události spojené s únikem nebezpečné látky i mimo areál dotyčného subjektu. Velmi nebezpečné jsou pak následky požárů v těchto objektech, zejména toxické účinky zplodin hoření. Pro zvládnutí mimořádné události ve vztahu k okolí je nejdůležitější vnější havarijní plán zpracováváný ve spolupráci s HZS kraje. Přehled subjektů zařazených do kategorií „A“ a „B“ a přehled o množství, složení a umístění, používaných nebo skladovaných nebezpečných látek u právnických a podnikajících fyzických osob skupin zařazených v těchto kategoriích je uveden v příloze č. 1.

Sklady a provozy s nebezpečnými látkami, produktovody

Nelze opomenout ani všechny objekty ve kterých je uloženo větší množství výrobků z plastů, technické pryže, dále sklady barev, laků, pohonných hmot a jiných hořlavých materiálů.

Požáry těchto objektů by byly doprovázeny sekundárními následky, jako vznik a uvolňování zplodin hoření a toxických látek, které tyto nebezpečné látky či předměty obsahují, výbuchy hořlavín, zásobníků technických plynů, tlakových lahví, explozivních látek, vysoké teploty v jednotlivých pásmech požáru a v jejich důsledku k porušení celistvosti, ztráty únosnosti a stability konstrukce a nebezpečí zřízení konstrukce, ohrožení elektrickým proudem, stížený nebo omezený přístup k ohnisku požáru a další. Budou ohrožovat životy a zdraví lidí, znečišťovat životní prostředí a způsobovat značné hmotné škody na objektech, technologických zařízeních apod. Lokalizace těchto požárů bude zpravidla vyžadovat obrovské úsilí nasazených sil, speciální vybavení, techniku a hasící prostředky, neobejde se bez pomoci jednotek sousedních územních odborů HZS Ústeckého kraje případně i mezikrajské pomoci.

Požár v těchto objektech je často doprovázen výbuchy, při kterých vzniká tlaková vlna. Tyto jevy jsou podmíněny zejména výbuchovým tlakem, výbuchovou teplotou a toxicitou kouřových plynů. Nebezpečí výbuchu rovněž vzniká v technologicky prašném prostředí, ať již jsou to obilná síla, dále uhelný prach v úpravkách a třídárnách uhlí v Mostě a Teplicích. Nebezpečí skýtají provozy Linde-Technoplyn, především plnárny a sklady propan-butanu v Ústí nad Labem, Chomutově a dalších správních obvodech obcí s rozšířenou působností. Akutním nebezpečím jsou objekty pracující s vodíkem a to především všechny objekty Chemopetrolu Litvínov s rozsáhlou sítí produktovodů různých uhlovodíků. Nejčastějšími příčinami výbuchů zůstávají rozvody plynu v síti celého kraje.

Čerpací stanice pohonných hmot je potřebné posuzovat jak z hlediska možných úniků ropných produktů, tak z hlediska možných výbuchů.

Na území Ústeckého kraje se nachází poměrně rozsáhlá síť produktovodů, jimi je přepravována k dalšímu zpracování ropa, zemní plyn, etylén, etylbenzen, buten, butadien a jiné frakce uhlíku (C4 frakce). Požár na těchto objektech provází znečištění životního prostředí ať již jde

o vodu, půdu nebo ovzduší. Tyto produktovody vzhledem ke svému stáří, provozní opotřebovanosti a způsobu budování (na některých úsecích byla povolena výjimka z normy pro souběh několika produktovodů) jsou možným zdrojem ohrožení dané lokality ať již v důsledku provozní havárie nebo úmyslného násilného poškození.

Objekty s osobami neschopnými samostatného pohybu nebo s omezenou schopností pohybu

Zvláštní opatření je potřebné plánovat a realizovat v případě vzniku požáru v objektech, ve kterých se nacházejí osoby jejichž pohyb je ze zdravotních nebo jiných důvodů částečně nebo úplně omezen.

Mezi takové objekty patří :

- nemocnice a polikliniky
- dětská psychiatrické léčebny
- psychiatrické léčebny
- léčebny dlouhodobě nemocných
- ústavy sociální péče
- stacionáře pro mentálně postižené děti
- domovy důchodců
- domy s pečovatelskou službou
- zařízení Ministerstva spravedlnosti ČR věznice

Opatření budou spočívat v evakuaci z objektu, převozu a náhradní umístění, poskytnutí zdravotnické a lékařské péče, střežení a pod.

Nebezpečí uprchlických táborů a věznic

Požární rizika vyplývají také z existence a zvláštního režimu v uprchlických táborech a věznicích. Riziko asociálního chování představují vazební věznice a věznice pro výkon trestu a riziko nezákonných aktivit běženců v rámci některé migrační vlny se může projevit v uprchlickém zařízení v Červeném Újezdě (okr. Teplice), to vše s úmyslem zakrýt stopy útěku, v rámci protestních akcí apod..

Přehled uprchlických táborů

Okres	Umístění (Město, obec)	Název zařízení
Teplice	Červený Újezd	Azylové zařízení Červený újezd, správa uprchlických zařízení MV – 360 osob

Přehled věznic a vazebních věznic

Věznice	Obec
Most	Bělušice
Teplice	Teplice
Litoměřice	Litoměřice
Louny	Nové Sedlo
Louny	Lubenec – Drahonice
Chomutov	Všehrady

Nákupní, vysokoškolská zařízení a výzkumné areály

Rizika vyplývající z existence rozsáhlých nákupních zón, vysokoškolských případně výzkumných areálů mají návaznost na rizika demografická, ohrožení (v tomto spojení nejčastěji teroristické akce) jsou příznačná pro místa vysoké koncentrace osob, mohou také působit z míst s možnostmi šíření nebezpečných látek a organismů (vysoké školy a výzkumné ústavy v kraji). U nákupních center lze očekávat problémy s evakuací lidí, rychlým šířením požáru.

U vysokoškolských areálů je problematická evakuace lidí, nebezpečí při požáru rizikových pracovišť.

Přeprava nebezpečných látek

Po silnicích a železnici se přepravuje velké množství nebezpečných látek. Nebezpečí se zvyšuje tím, že není předem známo místo vzniku havárie, množství a druh přepravovaných nebezpečných látek. Přeprava nebezpečných látek se předpokládá zejména po dálnici D8, rychlostních silnicích a silnicích I. třídy.

Silniční doprava

využívá silniční síť na území kraje v celkové délce **4300 km**. Za frekventované lze označit všechny silnice I a II tř..

Hlavní tranzitní trasy pro přepravu nebezpečných nákladů, stanovené Evropskou dohodou o silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) pro ČR procházejí krajem takto:

Trasa západ - severovýchod

Silnice 1/13 a 1/62 – E 442 Karlovy Vary – Chomutov – Most – Teplice – Ústí nad Labem – Děčín – Liberec

Trasa západ – východ

Silnice 1/13, 1/15 Chomutov – Most – Lovosice – Litoměřice – Česká Lípa

Trasa sever – jihovýchod

Silnice 1/7 Hora svatého Šebestiána – Chomutov – Louny – Praha

Silnice 1/8 a D8 Cínovec – Teplice – Lovosice – Praha

K dopravním nehodám spojeným s únikem nebezpečných látek nebo ropných produktů však dochází i mimo tranzitní trasy ADR. Za přepravní trasy lze považovat všechny dálnice, rychlostní silnice a silnice I. třídy v Ústeckém kraji.

Železniční doprava

Železniční síť v Ústeckém kraji disponuje v současné době 806 km provozní délky tratí, z toho 308 km dvoukolejných a 375 km elektrifikovaných. Na všech tratích je provozována osobní i nákladní přeprava, největší objem přepravy je realizován na tratích 072 a 073 Děčín – Střekov – Mělník – Všetaty – Lysá, 090 a 098 Praha – Lovosice – Ústí n.L. – Děčín – Dolní Žleb(SRN), 120 Chomutov – Žatec – Kladno, 130 Ústí nad Labem – Teplice – Chomutov – Cheb, 160 Most – Žatec – Plzeň.

Na základě nehod v osobní železniční dopravě, které se staly v posledních letech na území ČR, ale i jinde ve světě a při nichž došlo k úmrtí nebo zranění většího počtu osob a ke značným hmotným škodám, nelze toto nebezpečí podceňovat. Rizikovými prvky jsou všechna nákladní nádraží ČD, nebezpečné úseky tratí a všechna místa, kde dochází k manipulaci s cisternami a přepravními obaly, včetně vnitro objektových vleček Přeprava nebezpečných látek představuje nejen trvalou hrozbu pro životy lidí, popř. zvířat, ale značně zatěžuje i životní prostředí, zejména častými úniky ropných produktů.

Přeprava radioaktivního materiálu

V Ústeckém kraji jsou prostory bývalého dolu RICHARD ve správním obvodu obce Litoměřice využívány k ukládání radioaktivního odpadu z celé republiky. Ročně se zde ukládá cca 150 m³ (v roce 1989 - 90 m³ o hmotnosti 239 tun včetně betonu, do kterého se v pozinkovaných 200 litrech sudech RA odpad zalévá). Nacházejí se zde i nejsilnější zdroje RA záření - kobaltový ozařovač CO⁶⁰ - využívaný pro výzkumné účely (zabarvování skel aj.), pro pracovníky jsou zde nebezpečné ale především další prostory, kde se vyrábí RA etalony. Dalšími velkými zdroji záření jsou ozařovače v nemocnici Ústí nad Labem a Chomutově, kde se nachází i sady malých zářičů pro vnější ozařování.

Produktovody

Vysoké tlaky a stupeň hořlavosti (výbušnosti) přepravovaných médiích ve vztahu k technickému stavu produktovodů představují nezanedbatelné nebezpečí. Obzvláště kritická jsou místa, kde jsou vedeny nízkou pod úrovní terénu v okolí Peruce, nebo nad úrovní terénu. Trasy produktovodů jsou vedeny v podzemí, pouze přechody přes překážky jsou vedeny nad zemí například přes vodní tok Bíliny, Ohře a Labe. Dále se jedná o Hořanskou a Kopistskou výsypku včetně obvodu města Mostu.

Nejvíce exponovaná část Ústeckého kraje je v úseku mezi Chemopetroleem Litvínov – směrem na Neratovice - Kralupy nad Vltavou.

V tomto úseku jsou přes správní obvody obcí Litvínova, Mostu, Loun, Litoměřic a Roudnice nad Labem vedeny ropovod Js 500 mm a ethylenovod Js 200 mm, které propojují Spolana Neratovice a pokračují do SRN. Souběžně s uvedenými trasami mezi Chemopetroleem Litvínov - Hněvicemi je vedena trasa produktovodu Js 300 mm k dopravě benzínu, nafty a petroleje. Těmito produkty se zásobují úložiště v Hněvicích a Roudnici nad Labem.

Tranzitní plynovod Js 900 mm s tlakem 4- 6 MPa přicházející ze Středočeského kraje přes správní obvody obcí Loun, Mostu, Chomutova a Litvínova, který v prostoru Hory sv. Kateřiny přechází do SRN. Dálkové plynovody zemního plynu JS 500 jsou na území kraje vedeny z uzlového objektu redukční stanice Bylany ve správním obvodu obce Most, kterou prochází i tranzitní plynovod.

Trasa 1 – Bylany – Chomutov – Karlovarský kraj

Trasa 2 – Bylany – Teplice – Ústí nad Labem – Děčín – Liberecký kraj

Dálkové plynovody zemního plynu JS 300 jsou zdvojeny přibližně ve stejné trase jako Js 500 Karlovarský kraj – Chomutov – Bylany – Teplice – Ústí nad Labem – Děčín – Liberecký kraj

Rizika vyplývající z kulturních a historických podmínek

Rizika, vztahující se k existenci kulturních a historických objektů, spočívají zejména ve způsobu nezbytnými požárně bezpečnostními zařízeními (elektrickou požární signalizací, stabilním hasícím zařízením apod. Jejich ohrožení požárem, případně jiným druhem události znamená velmi často nenahraditelnou ztrátu na kulturním dědictví a mnohdy jejich totální zničení. Tímto jsou ohroženy především historické dřevěné stavby (hrázděnky) a církevní stavby – kostely.

- a) rizika vyplývající z existence, způsobu využití, přístupnosti a vlastního zabezpečení požární ochrany významných kulturních a historických objektů především městské památkové rezervace Kadaň, Litoměřice, Žatec, Ústěk apod.
- b) způsob využití, vlastní zabezpečení požární ochrany a rizika vyplývající z kapacity zábavních parků a sportovních zařízení regionálního a vyššího významu jakož i zařízení pro využití volného času a turistických center celorepublikového a vyššího významu týká se

také pravidelných a nepravidelných festivalů a akcí „pod širým nebem“ (Zahrada Čech v Litoměřicích, Dočesná v Žatci apod.)

- c) nebezpečí plošných požárů a požárů v nepřístupném terénu vyplývající z existence chráněných krajinných oblastí může se vztahovat na plochy kultivační výsadby cenných stromů a keřů, chráněná území se vzácnou květenou, arboreta, lokální rezervace apod. – např. Národní park České Švýcarsko.

Závěry z analýzy rizik, které pravděpodobně budou přesahovat hranice ORP

V případě vzniku technologické havárie nebo požáru ve kterémkoli z objektů zařazených do skupin „A“ a „B“ používajícím (skladujícím) nebezpečné látky nebudou pravděpodobně zasaženy nebo ohroženy sousední správní obvody obcí s rozšířenou působností.

K ohrožení okrajových lokalit na hranicích mezi správními obvody obcí s rozšířenou působností by mohlo dojít při přepravě nebezpečných látek. při dopravních nehodách na silnici nebo železnici, totéž platí pro případ havárie na produktovodech. zde jsou velká rizika vzniku požáru následně po úniku nebezpečných látek.

V případě vzniku lesních požárů v příhraničních oblastech obcí by se tyto mohly rozšířit i na správní obvody sousedů, toto riziko se může projevit u všech správních obvodů v kraji.

K jakékoliv události, ke které dojde v blízkosti hranic správního obvodu obce s rozšířenou působností bude vyžadovat vzájemnou součinnost základních a dalších složek IZS jednotlivých správních obvodů na úrovni kraje.

Mimořádné události přesahující hranice kraje

V případě vzniku technologické havárie nebo požáru ve kterémkoli objektů zařazených do skupin „A“ a „B“ používajícím (skladujícím) nebezpečné látky nebude pravděpodobně zasaženo nebo ohroženo území sousedního kraje; k jistým únikům by mohlo dojít směrem k SRN. K ohrožení okrajových lokalit na hranicích krajů by mohlo dojít při přepravě nebezpečných látek. při dopravních nehodách na silnici nebo železnici, totéž platí pro případ havárie na produktovodech. zde by mohlo dojít zejména k ohrožení obyvatelstva zplodinami hoření nebezpečných látek.

V případě vzniku lesních požárů v příhraničních oblastech by se tyto mohly rozšířit i na území sousedních krajů, toto riziko se může projevit u všech správních obvodů v kraji.

K jakékoliv události, ke které dojde v blízkosti hranic kraje bude vyžadovat vzájemnou součinnost základních a dalších složek IZS jednotlivých krajů a záchranných složek SRN.

POKRYTÍ RIZIK

Prevence rizik a příprava na mimořádné události a krizové stavy

Dokumentace požární ochrany kraje a obcí

Právní rámec požární prevence dotvářejí právní předpisy krajů a obcí, vydávané na základě zákona o požární ochraně. Jedná se o nařízení orgánů krajů podle § 27 odst. 2, jakož i obecně závazné vyhlášky obcí podle § 29 odst. 1 písm. o) bod 1 a bod 2 zákona o požární ochraně. Základní obsah dokumentace požární ochrany kraje a obcí je stanoven prováděcími předpisy k zákonu o požární ochraně, např. nařízení vlády č. 172/2001 Sb.

Orgány kraje

Základní úkoly orgánu kraje upravuje § 27 zákona o požární ochraně. Jedním z hlavních úkolů orgánů kraje v oblasti požární ochrany bylo vydání právních předpisů kraje, které za kraj zpracovává HZS kraje a schvaluje Rada Ústeckého kraje. V současné době jsou vydána nařízení kraje

- nařízení kraje č. 7/2003, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob,
- nařízení kraje č. 6/2003, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany v budovách zvláštního významu,
- nařízení kraje č. 5/2003, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požárů,
- nařízení kraje č. 4/2003, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení zdrojů vody k hašení požárů,
- nařízení kraje č. 3/2003, kterým se stanoví podmínky k zabezpečení plošného pokrytí území Ústeckého kraje jednotami požární ochrany,
- nařízení kraje č. 1/2006, kterým se vydává Požární poplachový plán Ústeckého kraje.

Obce

Obce plní úkoly na úseku požární prevence podle zákona o požární ochraně především v samostatné působnosti. Za úkoly lze považovat organizování preventivně výchovné činnosti, zpracování stanovené dokumentace požární ochrany a vydávání obecně závazných vyhlášek (požárních řádů obcí a stanovení podmínek k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob. Obecně závazná vyhláška obce by neměla být v rozporu s nařízením kraje a měla by doplňovat podmínky stanovené krajem, s ohledem na obecní zájem.

Důležitou povinností obce je taktéž zabezpečení represivní požární ochrany na území obce formou zřízení jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, která je zřízena jako organizace obce (organizační složka obce).

Obce plní obdobně povinnosti uložené zákonem o požární ochraně právními osobám a podnikajícími fyzickými osobám. Při plnění povinností je vhodná úzká spolupráce obce s HZS kraje a s občanskými sdruženími působícími na úseku požární ochrany.

Krizová dokumentace

Pokud mimořádná událost svými účinky dosáhne takových rozměrů, že ji nelze zvládat běžnou činností složek IZS či obce s rozšířenou působností, lze uplatnit ustanovení zákona č.

240/2000 Sb., o krizovém řízení, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlásit krizový stav. Koordinaci záchranných a likvidačních prací pak přebírají orgány krizového řízení. Ke zvládnutí krizových stavů využívají tyto orgány zejména krizové plány, jejichž součástí jsou i operativní plány využívané složkami IZS a orgány státní správy (např. traumatologický plán, pohotovostní plán veterinárních opatření, plán nouzového přežití obyvatelstva). HZS kraje zabezpečuje zpracování krizového plánu kraje, který schvaluje hejtman.

Ověřování účinnosti zpracované poplachové, havarijní a krizové dokumentace

Účinnost zpracované poplachové, havarijní a krizové dokumentace je ověřována formou prověřovacích a taktických cvičení. Prověřovací cvičení je určeno k prověření akceschopnosti jednotek požární ochrany, k prověření požárního řádu obce, dokumentace zdolávání požárů, havarijních plánů a k ověření přípravy složek IZS k provádění záchranných a likvidačních prací. Taktické cvičení je určeno k ověřování schopností velitelů jednotek požární ochrany a štábů řídit jednotky a k ověřování znalosti území, pro které byla jednotce s územní působností stanovena územní působnost. Provádí se rovněž za účelem přípravy složek IZS a orgánů podílejících se na provedení a koordinaci záchranných a likvidačních prací při mimořádné události.

Kontrolní činnost, výkon státního požárního dozoru, požární prevence

Systém kontrolní činnosti na úseku požární ochrany

Vývoj kontrolní činnosti (počet kontrolních akcí) výrazně ovlivňuje skutečnost, že ostatní úkony vykonávané v rámci státní správy na úseku požární ochrany spojené s dokumenty a akcemi, jejichž počet nelze ovlivnit, ale je nutné vykonat bez ohledu na jejich množství příslušníky, kteří jsou na odborech (odděleních) prevence krajského ředitelství (územních odborů) k dispozici. Přihlédnout je třeba i k novým povinnostem, např. při posuzování „bezpečnostní dokumentace“ vyplývající ze zákona o prevenci závažných havárií, šetření pro účely hodnocení synergických a kumulativních efektů rizik a kontrolní akce v rámci tzv. „integrované kontroly“ u subjektů provozujících objekty a zařízení zahrnuté pod režim zákona o prevenci závažných havárií, s ohledem na vydání nových právních předpisů na úseku požární ochrany lze nejenom z hlediska požární prevence očekávat určitou stabilizaci v této oblasti. Právní rámec stanovuje právníkům osobám, podnikajícím fyzickým osobám a fyzickým osobám podmínky a povinnosti na úseku požární ochrany na odpovídající úrovni na straně jedné a na straně druhé pak umožňuje orgánům státní správy účinnou kontrolu jejich dodržování.

Kontrolní činnost jako jedna z možností eliminace rizik, zejména pak možnosti vzniku a šíření požárů, je směřována na dodržování povinností stanovených právními předpisy správními úřady, obcemi, právníky osobami, podnikajícími fyzickými osobami a fyzickými osobami. Provádí se formou požárních kontrol (komplexní, tematické kontroly a kontrolní dohlídky), které jsou stanoveny plánem kontrol v rámci HZS kraje. Plán kontrol je tvořen na základě zaměření vydávaném GŘ HZS ČR a doplněn oblastí určenou HZS kraje. Je ovlivněn počtem příslušníků, kteří kontrolní činnost vykonávají s ohledem na normativní počet kontrol stanovených na jednoho příslušníka. Kontroly se na konci roku nebo daného období vyhodnocují a jejich výsledky jsou uplatňovány při novelizacích právních předpisů nebo při tvorbě nových. Podle současné právní úpravy je kontrolní činnost prováděna HZS kraje v rámci výkonu státního požárního dozoru.

Schvalování posouzení požárního nebezpečí

Právníké a podnikající fyzické osoby provozující činnosti s vysokým požárním nebezpečím za účelem snížení rizika vzniku požáru zajišťují prostřednictvím odborně způsobilé osoby posouzení požárního nebezpečí z hlediska ohrožení osob, zvířata a majetku a plnění dalších povinností na úseku požární ochrany. Výsledkem dokumentu jsou organizační a technická opatření

k zabránění vzniku požárů, jejich rozšíření, zajištění možnosti úniku osob z ohrožených prostor a vytvoření podmínek pro požární zásah.

Systém schvalování posouzení požárního nebezpečí podléhá procedurálně správnímu řádu a je v rámci HZS kraje výkonem státního požárního dozoru. Posouzení požárního nebezpečí jako dokument mapuje největší rizika v rámci subjektu, který provozuje činnosti s vysokým požárním nebezpečím a především reaguje na jejich snížení tím, že stanoví závazná opatření a doporučení ke zlepšení stavu požární ochrany.

Systém stavební prevence na úseku požární ochrany

Základním krokem prevence ke snížení rizik možnosti vzniku a šíření požáru je zpracování požárně bezpečnostního řešení stavby, které je součástí projektové dokumentace stavby a je předkládáno na HZS kraje, který je dotčeným orgánem státní správy na úseku požární ochrany a provádí výkon státního požárního dozoru, posuzováním územně plánovací dokumentace, podkladů pro vydání územního rozhodnutí, projektové dokumentace stavby ke stavebnímu řízení, dokumentace k povolení změny stavby před jejím dokončením a posuzováním dokumentace k řízení o změně v užívání stavby. Při své činnosti oddělení stavební prevence významně ovlivňuje pozdější možnost zásahu jednotek požární ochrany, jejich příjezd na místo zásahu, možnost úniku a evakuace osob ze zasažených objektů.

Aby byla jistota v dodržení stavební dokumentace, je dále v rámci výkonu státního požárního dozoru ověřováno, zda byly dodrženy podmínky požární bezpečnosti staveb vyplývající z posouzených podkladů a dokumentace včetně podmínek vyplývajících z vydaných stanovisek dotčeného orgánu státní správy. Při nedodržení podmínek není vydáno souhlasné stanovisko ke kolaudaci stavby a tímto je ovlivněno užívání stavby, která by mohla ohrozit zdraví nebo životy osob, které stavbu budou užívat.

Státní požární dozor

HZS kraje vykonává státní požární dozor a je dotčeným orgánem státní správy na úseku požární ochrany. Působnost v oblasti státního požárního dozoru stanovuje § 30 a násl. zákona o požární ochraně. Na základě ustanovení §10 odst. 6 zákona č. 239/2000 Sb. je HZS kraje dotčeným orgánem v územním a stavebním řízení z hlediska ochrany obyvatelstva plnicí úkoly civilní ochrany jako souboru činností a postupů směřujících k minimalizaci dopadů mimořádných událostí na životy a zdraví obyvatelstva, majetek a životní prostředí.

Výsledkem posuzování podkladů pro územní plánování, územní a stavební řízení je stanovisko HZS kraje, na jehož podkladě, v souladu s §126 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vydá rozhodnutí stavební úřad.

Systém zjišťování příčin vzniku požárů a využívání rozborů požárů a jiných mimořádných událostí k činnostem na úseku prevence

Zjišťování příčin požárů je součástí výkonu státního požárního dozoru a je zabezpečováno trvalou dosažitelností příslušníků HZS kraje zařazených do služeb na tomto úseku. Zjišťování příčin vzniku požárů má důležitý význam pro následnou prevenci a snižování rizik vzniku požárů. Výsledky statistického sledování příčin vzniku požárů jsou analyzovány a slouží jako podklad pro navrhování změn právních a technických předpisů, případně k úpravám a modernizaci výrobků běžné spotřeby. Svým způsobem ovlivňuje i snížení rizika úmyslně založených požárů tím, že pachatelé těchto činů jsou ve spolupráci s Policií ČR vypátráni, usvědčeni a potrestáni.

Vzhledem k výše uvedeným důvodům je nutné, aby při zjišťování příčin vzniku požárů byly pečlivě zjištěny a evidovány další informace související s případem jako je přesné místo vzniku a čas vzniku, informace o subjektu u kterého požár vznikl, popis objektu, okolnosti mající vliv na šíření požáru, následky požáru a především jeho příčina. K získání těchto informací slouží především podrobné ohledání požářiště a zkoumání látek a případně výrobků odebraných na

požářišti. Tyto činnosti provádějí pracovníci pověřeni zjišťováním příčin vzniku požárů, ve složitějších případech v přímé spolupráci s dalšími odbornými pracovišti, která následně provádějí požárně technické expertizy (jedná se především o Technický ústav požární ochrany a odbory kriminalisticko technických expertiz Policie ČR Správy Severočeského kraje) a dále se specializovanými znaleckými odbornými pracovišti (plynárenství, elektro apod). Výsledky expertiz rovněž slouží k objasnění příčin vzniku požárů. Pravidelně je zpracovávána podrobná statistika příčin a výsledky jsou využívány jednak jako podklad pro zaměření kontrolní činnosti a dále při preventivně výchovné činnosti.

Zajišťování preventivně výchovné činnosti a informovanosti obyvatelstva o existujících rizicích a příslušných opatřeních v oblasti požární prevence

Preventivně výchovná činnost hraje svoji nezanedbatelnou roli při snižování rizika možnosti vzniku a šíření požáru nebo jiné mimořádné události. Její úlohou je působit na široké spektrum veřejnosti počínaje školní mládeží přes pracující až po osoby důchodového věku. Má za úkol přiblížit problematiku požární ochrany, seznámit mládež i dospělé osoby s možností vzniku požáru a dále především jak tomuto zabránit nebo také jak se před požárem chránit.

Na každou věkovou kategorii je nutné působit jinak a v jiných časových úsecích. Preventivně výchovnou, propagační a ediční činnost na úseku požární ochrany provádí HZS kraje jako jednu ze svých základních činností vedoucích ke snížení rizika vzniku požáru nebo jiné mimořádné události. V této oblasti není HZS kraje osamocen, neboť i obce mají ve svých povinnostech v rámci samostatné působnosti organizovat preventivně výchovnou činnost. Vzhledem k tomu, že obcí v rámci Ústeckého kraje je 354, je zde velký předpoklad masovějšího provádění preventivně výchovné činnosti, ve které mohou významně spolupracovat s občanskými sdruženími na úseku PO působícími přímo v jednotlivých obcích.

V oblasti ochrany obyvatelstva celková připravenost pracovníků veřejné správy, právnických osob a podnikajících fyzických osob k plnění úkolů ochrany obyvatelstva neodpovídá současným požadavkům. Stupeň přípravy obyvatelstva k sebeochraně a vzájemné pomoci je na nízké úrovni, protože neexistuje ucelený systém jeho přípravy a úroveň obecného povědomí o její nutnosti.

Pro vzdělávání v oblasti ochrany obyvatelstva budou aplikovány principy stanovené koncepcí vzdělávání v oblasti krizového řízení. Z ní vyplývá důraz na přípravu osob, které mají oprávnění rozhodovat o v oblasti ochrany obyvatelstva nebo vykonávají činnost v této oblasti jako svou profesi. Zvláštní pozornost bude nutné věnovat přípravě pracovníků veřejné správy, právnických a podnikajících fyzických osob.

Základní a střední školy budou nadále postupovat dle „Pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných situací do vzdělávacích programů“ č.j. 3477/98-22 ze dne 4. května 1999, aktualizováno č. j. 12 050/03-22 ze dne 4. března 2003 a dle navazujícího upřesnění č.j. 13 586/03-22 ze dne 4. března 2003 „Ochrana člověka za mimořádných událostí – dodatek k učebním dokumentům pro základní školy, střední školy a vyšší odborné školy“.

Spolupráce s občanskými sdruženími působícími na úseku požární ochrany, veřejně prospěšnými organizacemi a jinými organizacemi.

Mezi nejvýznamnější subjekty patří Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Česká asociace hasičských důstojníků, Český červený kříž, vodní záchranné služby, Horská služba, Svaz záchranných brigád kynologů a další. Spolupráce Ústeckého kraje a HZS kraje s občanskými sdruženími je velmi důležitá a probíhá na několika úrovních. Základem je spolupráce v oblasti prevence a represe.

Na preventivně výchovné činnosti v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva se velkou měrou podílejí zejména členové největšího sdružení, Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Úkolem HZS kraje je zejména příprava členů občanských sdružení na provádění preventivně výchovné činnosti, pod kterou se skrývá nejenom vydávání článků v tisku, besedy

a semináře s obyvateli nebo mládeží ve školách, ale i pomoc spoluobčanovi nebo podnikateli při řešení problematiky požární ochrany. Školení členů občanských sdružení a jejich příprava je zaměřena na celou škálu odborných znalostí v oblasti požární ochrany tak, aby mohli kvalitně provádět svoji činnost.

HZS kraje spolupracuje s občanskými sdruženími i v oblasti represe, neboť z těchto se v drtivé většině případů rekrutují členové jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí, jejichž hlavním úkolem je likvidace požárů a jiných mimořádných událostí především na území vlastní obce. Jedná se zde o provádění odborné přípravy velitelů a strojníků, podíl na údržbě zásahové požární techniky, rovněž tak i organizování soutěží v požárním sportu, při kterém je zlepšována jak odborná znalost tak i fyzická zdatnost. Toto má své velké opodstatnění pro zkvalitnění a zrychlení zásahů, které provádí jednotky SDH obcí. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, které z občanských sdružení má největší podíl na této spolupráci, však **nemá dostatek vlastních prostředků** pro zabezpečení zejména výdajů ve své administrativě spojených s plněním úkolů vyplývajících z § 75 zákona o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů.

Zvláštní pozornost si při spolupráci s občanskými sdruženími působícími na úseku požární ochrany zaslouhuje oblast práce s mládeží a touto činností se zároveň významnou měrou podílí i na prevenci kriminality. Jedná se o činnost, bez které by obce nemohly zajistit stálou personální obměnu členů jednotek SDH obcí. Je nanejvýš nutné, aby tato činnost byla podporována jak HZS kraje, tak Ústeckým krajem a zejména obcemi.

Jednotky požární ochrany a integrovaný záchranný systém, řízení a provoz operačních středisek

V uplynulých pěti letech značně vzrostl význam operačních středisek (dále jen „OPIS“). Zejména po povodních v roce 1997 lze říci, že se zásadně změnil pohled na úkoly a práci OPIS. Z původního úzkého pohledu na funkci OPIS (kontaktní místo pro občany přes tísňovou linku 150 a rádiovou komunikaci se zasahujícími jednotkami) se v současné době zásadně rozšířily úkoly, práva a povinnosti OPIS obecně; OPIS HZS ČR pak zejména (což je dáno právní úpravou v zákonech

o požární ochraně a o IZS.), plní úkoly OPIS IZS. OPIS HZS ČR jsou **koordináčními orgány** pro řešení mimořádné události na operační úrovni. Vytvářejí zásadní informační podporu a servis veliteli zásahu, starostovi ORP a hejtmánovi kraje. V případě krizových stavů pak vytvářejí informační podporu krizovým štábům. Nároky, kladené na personál operačních středisek, na komunikační, informační a technické vybavení jsou značné.

Koordinace činnosti IZS

Integrovaným záchranným systémem se podle zákona o IZS rozumí koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

Základními složkami integrovaného záchranného systému na území Ústeckého kraje jsou HZS kraje, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí Ústeckého kraje jednotkami požární ochrany, Zdravotnická záchranná služba Ústeckého kraje a Policie České republiky.

Ostatními složkami IZS jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. Pro tyto složky je charakteristické, že mají uzavřenu s HZS ČR dohodu o plánované pomoci na vyžádání.

Koordinace IZS se realizuje na třech úrovních

- taktické – v místě zásahu složek IZS, koordinaci provádí velitel zásahu složek IZS,

- operační – na úrovni OPIS složek IZS,
- strategické – na úrovni obcí s rozšířenou působností, kraje, vlády apod.

Koordinující osoby v jednotlivých stupních řízení jsou upraveny právními předpisy vztahujícími se k IZS.

Pro řešení mimořádných událostí se využívá i část dokumentace IZS. Touto dokumentací je zejména

- Havarijní plán kraje zpracováváný pro předpokládané mimořádné události, které by vyžadovaly vyhlášení III. nebo zvláštního stupně poplachu IZS,
- vnější havarijní plány zpracováváné pro subjekty spadající do kategorie „B“ dle zákona o prevenci závažných havárií nebo jaderná pracoviště IV. kategorie dle zákona o mírovém využívání atomové energie (zpravidla jaderné reaktory a úložiště radioaktivního odpadu),
- dohody o poskytnutí pomoci (dohoda o plánované pomoci na vyžádání uzavíraná mezi HZS ČR a ostatními složkami IZS, dohoda o osobní nebo věcné pomoci),
- typové činnosti složek při společném zásahu (obsahují postup složek IZS při záchranných a likvidačních pracích s ohledem na druh a charakter mimořádné události např. sebevrahy, letecká neštěstí),
- poplachový plán integrovaného záchranného systému Ústeckého kraje, který je neveřejnou součástí Požárního poplachového plánu Ústeckého kraje (obsahuje seznam složek IZS, seznam dohod uzavřených v IZS a výčet spojení na složky IZS a osoby zařazené do krizových štábů a povodňových komisí).

Dle vyhlášky č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb., je požadováno zpracování havarijních plánů v hypertextové podobě. Takováto dokumentace umožňuje skutečné operativní použití v reálném čase. Pro její životaschopnost je však velmi důležitá také pravidelná aktualizace dat. Na dokumentaci participuje celá řada subjektů a proto pro přesnou a včasnou aktualizaci by bylo výhodné tuto aktualizaci provádět pomocí vzdáleného přístupu přes intranet nebo Internet. Takovouto aktualizaci by bylo možno provádět přes web rozhraní zabezpečené 128 bitovou šifrou. Obdobná technologie je použita pro internetové bankovníctví a úroveň zabezpečení je pro tento účel dostatečná.

Při tvorbě dílčích částí havarijních je užitečné subjektům poskytnout informace z krajského havarijního plánu. Také v těchto případech je možno využít zabezpečeného přístupu přes webové rozhraní. Také i zde je výhodné větší využití technologií GIS.

Jednotky požární ochrany

Jednotky PO tvoří páteř represivní požární ochrany a jejich prioritní činností je provádění záchranných a likvidačních prací při požárech a záchranných prací při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech (dopravní nehody, úniky nebezpečných látek apod.). V současné době jsou taktéž podstatnou měrou využívány pro plnění úkolů ochrany obyvatelstva (nouzové přežití obyvatelstva, obsluha zařízení CO apod.). Každoročně narůstá počet zásahů jednotek PO (pro ilustraci jsou uvedeny počty zásahů v roce 2001 a v roce 2005) a roste i jejich náročnost. Tomu ovšem neodpovídá zázemí těchto jednotek a jejich vybavenost zásahovou požární technikou a věcnými prostředky.

Přehled o zásazích jednotek PO v Ústeckém kraji v letech 2001 a 2005:

Rok	Požáry	Technické zásahy	Plané poplachy	Celkem zásahů
2001	1686	3744	725	6155

2005	3154	5973	778	9905
------	------	------	-----	------

Zabezpečení plošného pokrytí území jednotkami požární ochrany

Pro zdolávání mimořádných událostí jsou důležité nejen jednotky HZS kraje, ale i jednotky SDH obcí, bez kterých by se jednotky HZS kraje neobešly. Jednotky SDH obcí (zřizovatel je obec) je nutno odlišit od SDH (organizace občanského sdružení Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska)

V průběhu roku 2005 byly na základě pokynu MV GŘ HZS ČR zahájeny práce na aktualizaci systému plošného pokrytí území Ústeckého kraje jednotkami požární ochrany. Plošné pokrytí zpracovává HZS kraje jako podklad pro vydání nařízení kraje v souladu se zákonem o požární ochraně. V souladu s platnou legislativou a interním upřesňujícím pokynem generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra byl stanoven stupeň nebezpečí pro jednotlivá katastrální území obcí a určeny požadavky na jednotky požární k zabezpečení jednotlivých území, následně bylo navrženo rozmístění jednotek požární ochrany na území kraje podle jejich kategorií tak, aby toto rozmístění bylo co nejbližší optimálnímu stavu.

Navrhovaný systém plošného pokrytí byl v průběhu zpracování konzultován s MV-GŘ HZS ČR, které striktně uplatňovalo požadavek redukce opodstatněných požadavků HZS kraje, zejména v oblasti dalšího zachování stanic HZS kraje. Toto se projevilo i v konečném stanovisku MV-GŘ HZS ČR, kterým určilo dislokaci a typy stanic HZS Ústeckého kraje, jejich předurčenost k záchranným pracím a plánovaný početní stav příslušníků ve směně, který oproti roku 2001 byl snížen o 30 příslušníků. To se projeví v menší akceschopnosti jednotek HZS kraje a ve větších nárocích na členy jednotek SDH obcí. Pro doplnění základní úrovně početních stavů příslušníků v jednotkách HZS kraje, stanovené MV-generálním ředitelstvím HZS ČR, chybí celkem 83 příslušníci.

Jednotky s územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele

JPO I - jednotka hasičského záchranného sboru kraje s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace,

JPO II - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace,

JPO III - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace

Jednotky s místní působností zasahující na území svého zřizovatele

JPO IV - jednotka hasičského záchranného sboru podniku,

JPO V - jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně,

JPO VI - jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku.

Počet jednotek PO dle plošného pokrytí území Ústeckého kraje jednotkami PO

Okres/kategorie jednotky PO	JPO I	JPO II/1	JPO II/2	JPO III/1	JPO IV	JPO V	JPO VI
DC	3	5	0	16	1	14	2
CV	2	4	2	10	4	8	0
LT	5	3	0	20	3	47	2
LN	3	4	0	15	1	32	1
MO	2	1	0	7	3	9	0
TP	3	2	0	15	1	12	7
ÚL	2	1	0	11	5	6	1
Celkem	20	20	2	94	18	126	13

Předurčenost jednotek PO

Systém rozmístění jednotek PO (plošné pokrytí) je v prvotní fázi stavěn na požární zásahy. S ohledem na stále rostoucí počet technických zásahů se tento systém doplňuje o předurčenosti jednotek PO na příslušné druhy technických zásahů.

Pro systém provádění zásahů na nebezpečné látky se předurčují jednotky PO podle předpokládané činnosti na místě zásahu, ochranných prostředků a technického vybavení do tří kategorií:

- 1) Opěrná „O“, do které je zařazena stanice typu C3 v Ústí nad Labem, vybraná jednotka požární ochrany kategorie JPO I; zajišťuje stálou pohotovost vyčleněné osádky k výjezdu v počtu 3 osob a poskytuje speciální pomoc při rozsáhlých únicích nebezpečných látek
- 2) Střední „S“ - vybraná jednotka požární ochrany kategorie JPO I dislokovaná na stanicích typu C zpravidla v obcích, kde sídlí příslušný územní odbor HZS kraje. Do tohoto typu jednotky jsou určeny stanice Děčín, Litoměřice, Žatec, Most, Chomutov, Teplice.
- 3) Základní „Z“ - jednotka požární ochrany kategorie JPO I nezařazená do typu S nebo O. Do tohoto typu jednotky jsou určeny zbylé stanice HZS kraje, do které jsou převážně zařazeny stanice typu P.

Silniční síť je značně zatěžována dopravou a tento trend bude pokračovat. Zvyšování počtu automobilů je úměrná i zásahová činnost jednotek na silnicích. Právě tyto skutečnosti si vyžádaly během posledních deseti let značné investice do techniky určené na záchranné práce a likvidaci následků dopravních nehod, a to mnohdy za spoluúčasti jiných subjektů než HZS kraje.

Dojezdové časy jednotek PO na místo zásahu pro dálnice, rychlostní silnice a silnice I. třídy jsou stanoveny základní tabulkou plošného pokrytí (příloha zákona o požární ochraně) dle stupně nebezpečí katastrálního území obce, kterou je silnice vedena. **Je nezbytné zamyslet se nad možností pořízení jeřábu s větší nosností kolem 30 t. HZS Ústeckého kraje zcela chybí vyprošťovací automobil vyšší technické řady, který musí být plně schopen vyprostit vozidla velkých rozměrů a vysokých tonáží včetně autobusů.** Toto je z pohledu silničního provozu, především na dálnici, zcela nezbytné.

Pro systém záchranných prací při dopravních nehodách se předurčují jednotky PO podle předpokládané činnosti na místě zásahu a technického vybavení do kategorií:

Typ A - jednotka požární ochrany kategorie JPO I předurčená pro dopravní nehody na všech pozemních komunikacích; je vybavena vozidly typu rychlý zásahový automobil (RZA) nebo technický automobil (TA); zajišťuje stálou pohotovost vyčleněné osádky k výjezdu v počtu 2 osob.

Typ B - jednotka požární ochrany kategorie JPO I nebo JPO II, příp. JPO IV předurčená pro dopravní nehody na pozemních komunikacích s výjimkou dálnic; je vybavena vozidly RZA nebo TA.

Typ C - jednotka požární ochrany kategorie JPO I předurčená pro dopravní nehody na pozemních komunikacích s výjimkou dálnic a rychlostních silnic nebo jednotka požární ochrany kategorie JPO II předurčená pro dopravní nehody na vybraných úsecích silnic I. třídy a ostatních pozemních komunikacích s výjimkou dálnic a rychlostních silnic; je vybavena vozidly typu CAS, TA hmotnostní třídy L a vyššími nebo vozidlem typu dopravní automobil (DA), které mají ve výbavě nůžky a rozpínací nástroj hydraulického vyprošťovacího zařízení, rozbrušovací zařízení, příp. nízkotlaké nebo vysokotlaké pneumatické zdvihací vaky a sadu ručních vyprošťovacích nástrojů.

Typ D - jednotka požární ochrany kategorie JPO II předurčená pro dopravní nehody na pozemních komunikacích s výjimkou dálnic, rychlostních silnic, silnic I. třídy; je vybavena vozidly CAS nebo DA, která mají ve výbavě sadu ručních vyprošťovacích nástrojů a univerzální ruční vyprošťovací nástroj (např. VRVN-1).

Typ E - jednotka požární ochrany kategorie JPO I předurčená pro dopravní nehody vybavená automobilovým jeřábem s nosností do 20 tun.

Typ F - jednotka požární ochrany kategorie JPO I předurčená pro dopravní nehody vybavená automobilovým jeřábem s nosností s nosností 20 a více tun .

Seznam jednotek PO zařazených do plošného pokrytí a předurčenost jednotek PO do jednotlivých kategorií je uveden v plánu plošného pokrytí Ústeckého kraje.

Problematika nebezpečných látek

V posledních pěti letech, zejména v souvislosti s hrozbou terorismu, vyvstaly nové úkoly v oblasti zjišťování, předávání a vyhodnocování údajů o radiační, chemické a biologické situaci za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu a při řešení krizových situací spojených s teroristickými útoky. Současné právní předpisy se vztahují zpravidla k řešení krizových situací pouze za mírového stavu. Problematika ohrožení CBRN (chemical, biological, radiological and nuclear) látkami za válečného stavu není řešena žádným právním předpisem.

V souvislosti s účinky a řešením následků po použití chemických, biologických a radioaktivních látek, při úniku toxických škodlivin při haváriích chemických provozů, a s tím spojenou problematiku ochrany obyvatelstva, vznikly nové úkoly v oblasti IZS, detekci nebezpečných látek a dekontaminaci obyvatel (jak v mírovém tak i ve válečném stavu), zabezpečení varování a vyzoomění obyvatelstva a organizaci zjišťování a označování nebezpečných oblastí a dalších ochranných opatření včetně zajištění nouzového přežití obyvatelstva. Tyto úkoly, vyjma varování a vyzoomění, plní zpravidla jednotky PO a na jejich činnost postupně navazují příslušné obecní a městské úřady a další organizace státní správy.

V oblasti nebezpečných látek byly zahájeny práce pro kvalitnější identifikaci látek, aktualizaci programového vybavení, dekontaminaci nebezpečných látek, jejich přepravu a likvidaci nebezpečných odpadů a zlepšení informační podpory velitele zásahu. Předpokladem je u jednotek HZS kraje vytvořit jak personální, tak i technické, podmínky k zabezpečování jejich činnosti

v těchto oblastech. To odráží i rozšíření činností, např. zapojením HZS kraje do řešení problematiky plošných nákaz, zásahů při případných teroristických útocích s použitím zbraní hromadného ničení apod. S tím je úzce spjata i náročnost na doplnění a zavedení nových a dokonalejších prostředků.

Je zapotřebí stanovit úroveň znalostí pro funkce chemiků, které budou vytvořeny u jednotek předurčených pro zásahy na nebezpečné látky typu „S“ a „O“. Taktéž je nutno vybudovat systém obsluhy monitorovacího vozidla, které bude zařazeno jako mobilní skupina chemické laboratoře pro detekci nebezpečných látek, odběr vzorků a předběžných stanovení látek v odebraných vzorcích. Toto ovšem vyžaduje zkušenou obsluhu s praxí v analytické chemii. V současnosti chybí u HZS kraje hasiči-chemici, kteří by měli střední nebo vysokoškolské vzdělání chemického směru. Jako nedílnou součástí informační podpory veliteli zásahu jako základ pro rozhodování se nadále předpokládá využívání jednotných databází nebezpečných látek a dalších SW produktů a informačních zdrojů instalovaných na operační a informační střediska jednotek typu „O“ a jejich provázanost na používané technologie, prostředky a programové vybavení. Důležitým úkolem je i možnost zaslání těchto informací veliteli zásahu např. pomocí SMS zpráv, využití informačního systému v rámci TRINS (transportní a informační systém – vztahuje se k nebezpečným látkám), informačního systému GPS, včetně vybavení vozidla jednotky typu „O“ notebookem se stejnými databázemi. Protože na trhu je větší množství odpovídajících detektorů, jejichž obsluha je na různé úrovni, bude nutné sjednotit typově požadované detektory.

Zvláštní pozornost bude nutné věnovat dekontaminaci zasažených osob – obyvatelstva, zejména pokud se bude jednat o tzv. hromadnou dekontaminaci. Tato problematika nebyla dosud uspokojivě řešena nejen u nás, ale ani v zahraničí. Dosavadní odborné práce se zabývaly většinou jen dekontaminací zasahujících složek včetně armád. V současných podmínkách hrozby terorismu lze předpokládat útoky na obyvatelstvo s nutností následné dekontaminace, kterou bude nutné provádět před zdravotním ošetřením zasažených osob. Problém spočívá v tom, že dekontaminaci obyvatelstva bude nutné provádět bezprostředně po opuštění nebo záchraně osob z nebezpečné zóny jednotkami PO, jejichž kapacitní možnosti nejsou na tyto práce dostačující.

Bude nutné vyřešit a navrhnout jednak technické podmínky pro dekontaminační pracoviště pro obyvatelstvo s kapacitou od 100 do 200 osob/hodinu a následně pak postupně vybavit jednotku PO typu „O“ těmito pracovišti. Dekontaminace prováděná jednotkami PO bude doplňována systémem zařízení CO, které budou připraveny pro dekontaminaci obyvatelstva ve stacionárních zařízeních v souladu s havarijními plány a potřebami obcí nebo podniků.

Mezi nebezpečné látky se řadí i látky emitující ionizující záření, které je nebezpečné zejména tím, že není bez detekčních přístrojů jiným způsobem zjistitelné. Jednotky HZS kraje jsou pro detekci těchto látek vybaveny především radiometry typu DC-3E-98 (radiometr určený k měření dávkového příkonu záření gama, ke zjišťování záření beta a k měření plošné aktivity povrchů kontaminovaných radioaktivními látkami); ve vybavení těchto jednotek však chybí jednoduché indikátory přítomnosti ionizujícího záření (osobní dozimetry) pro vlastní ochranu hasičů. I přes možnost mobilní detekce ionizujícího záření jednotky HZS kraje nejsou součástí celostátní radiační monitorovací sítě.

Dalším úkolem v oblasti nebezpečných látek je vytvořit plán při zásahu proti biologickým látkám. První takové zkušenosti jsou již uvedeny v „Typovém plánu reakce složek IZS v případě teroristického útoku vysoce rizikovými a rizikovými biologickými agens“ vydaného MV-GŘ HZS ČR.

Nezastupitelnou roli má spolupráce HZS kraje v oblasti řešení mimořádných událostí spojených s únikem nebezpečných látek s ostatními orgány státní správy a jinými organizacemi, např. SÚJB, orgány ochrany veřejného zdraví (hygienická služba), záchranné prapory Armády ČR, další ostatní složky IZS. Tato spolupráce a zapojení těchto subjektů při řešení mimořádných událostí bude muset stále častěji vycházet ze vzájemných smluvních vztahů (dohod o pomoci) zejména proto, aby byla budována na zdůvodněných, předem promyšlených základech a v praxi zajišťovala rychlou, odbornou a účinnou pomoc.

Mobilní technika jednotek PO

Za posledních 20 let je možné vysledovat značné navýšení průměrného stáří mobilní požární techniky jednotek PO. V oblasti zásahových požárních automobilů začíná být stav katastrofální jak u jednotek HZS Ústeckého kraje, tak i u jednotek SDH obcí a měst. Tato technika je morálně i technicky zastaralá s ohledem na strukturu zásahů jednotek PO a standardní životnost techniky, na kterou je výrobci produkována. Stáří techniky klade extrémní nároky na udržování jejich akceschopnosti a na nouzová řešení v operačním řízení v případech poruch a následného dočasného odstavení mimo provoz. Velká část cisternových automobilových stříkaček u jednotek SDH obcí je složena ze zcela zastaralých typů vozidel řady Š 706 RTHP nebo T 138 a T 148, u kterých nelze předpokládat generální opravy ani prodloužení životnosti opravami většího rozsahu. Opravy zastaralé techniky neúměrně zatěžují rozpočty obcí, pokud na ně vůbec mají. Doplnění chybějících a obnova požární techniky je podmínkou pro fungování jednotek SDH obcí a tím pro naplnění navrhovaného systému plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany.

Mobilní technika HZS Ústeckého kraje

Dle níže uvedeného grafu je zřejmé, že průměrné stáří požární techniky u HZS Ústeckého kraje v žádném případě neodpovídá době standardní životnosti zásahových požárních automobilů. Opravy zastaralé techniky neúměrně zatěžují provozní rozpočet HZS Ústeckého kraje, který ve svém důsledku není schopen pokrýt běžné požadavky na doplnění a obměnu menších technických prostředků požární ochrany a zásahových ochranných prostředků.

Ve výzbroji HZS Ústeckého kraje je :

Cisternová automobilová stříkačka (CAS) - 63 x

CAS 24 – 31 x (průměrné stáří techniky – 14 let)

CAS 32 – 32 x (průměrné stáří techniky – 19 let)

Rychlý záchranný automobil (RZA) – 12 x

RZA (průměrné stáří techniky – 13 let)

Výšková technika - automobilový žebřík (AZ) – 14 x

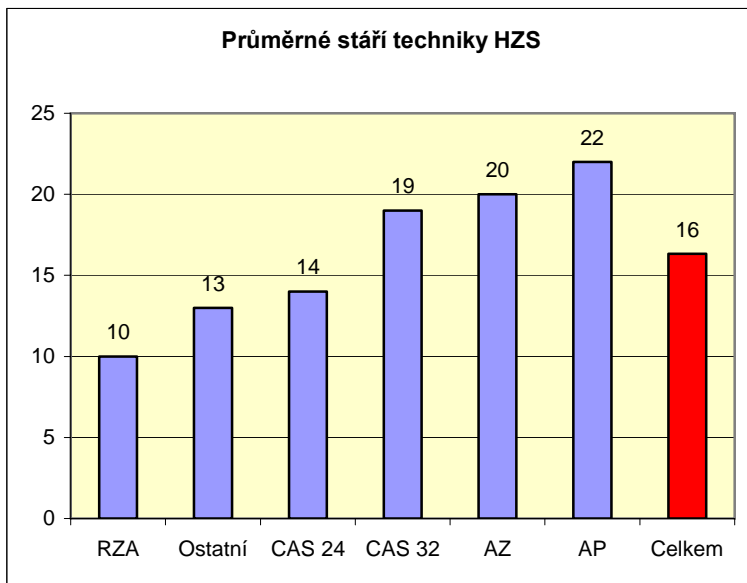
AZ (průměrné stáří techniky – 20 let)

Výšková technika - požární plošina (PP) – 11 x

PP (průměrné stáří techniky – 22 let)

Ostatní technika – (Dopravní automobily, technické automobily apod.) – 114 x

Ostatní (průměrné stáří techniky – 13 let)

Mobilní technika jednotek SDH obcí

Dle níže uvedených grafů je zřejmé, že **průměrné stáří požární techniky u jednotek SDH obcí Ústeckého kraje je ještě větší než u HZS kraje a v žádném případě neodpovídá době životnosti zásahových požárních automobilů**. Vedle stávajícího systému v pořizování nové mobilní techniky jednotek SDH obcí uskutečňovaného MV – GR HZS ČR, tj. státní příspěvek na pořízení nové techniky za podmínky minimálně 50-ti procentního podílu obce (maximálně 2000 tis. Kč) bude nutno počítat i s podílem kraje na pořizování nové techniky pro jednotky SDH obcí. Pro stanovení pořadí důležitosti má HZS kraje k dispozici vedle přehledů o technice jednotlivých jednotek i podklady pro vyhodnocení potřeb v jednotlivých územích kraje, respektive hasebních obvodech jednotlivých stanic HZS kraje.

Ve výzbroji jednotek SDH měst a obcí kategorie JPO II je :

Cisternová automobilová stříkačka (CAS) - 30 x

CAS 24 – 23 x (průměrné stáří techniky – 26 let)

CAS 32 – 7 x (průměrné stáří techniky – 22 let)

Rychlý záchranný automobil (RZA) – 1 x

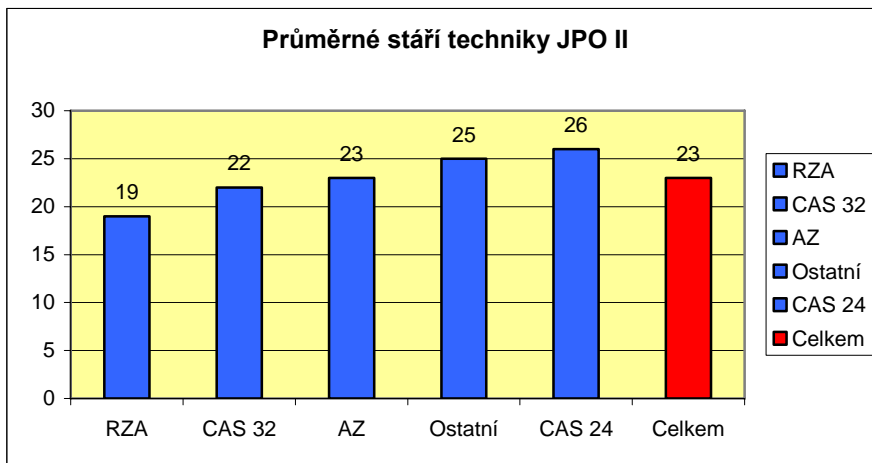
RZA (průměrné stáří techniky – 19 let)

Výšková technika - automobilový žebřík (AZ) – 4 x

AZ (průměrné stáří techniky – 23 let)

Ostatní technika – (Dopravní automobily, technické automobily apod.) – 26 x

Ostatní (průměrné stáří techniky – 25 let)

Ve výzbroji jednotek SDH měst a obcí kategorie JPO III je :

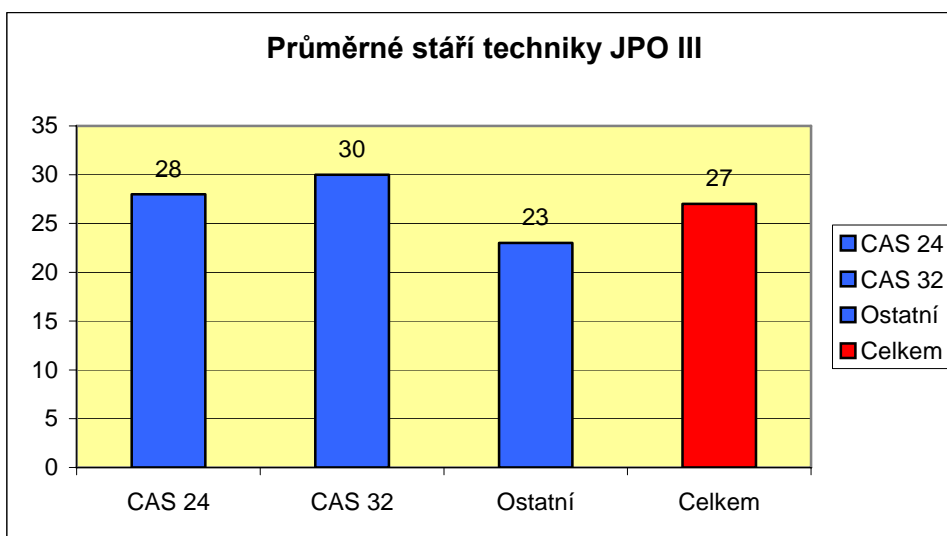
Cisternová automobilová stříkačka (CAS) - 96 x

CAS 24 – 72 x (průměrné stáří techniky – 28 let)

CAS 32 – 24 x (průměrné stáří techniky – 30 let)

Ostatní technika – (Dopravní automobily, technické automobily apod.) – 108 x

Ostatní (průměrné stáří techniky – 23 let)

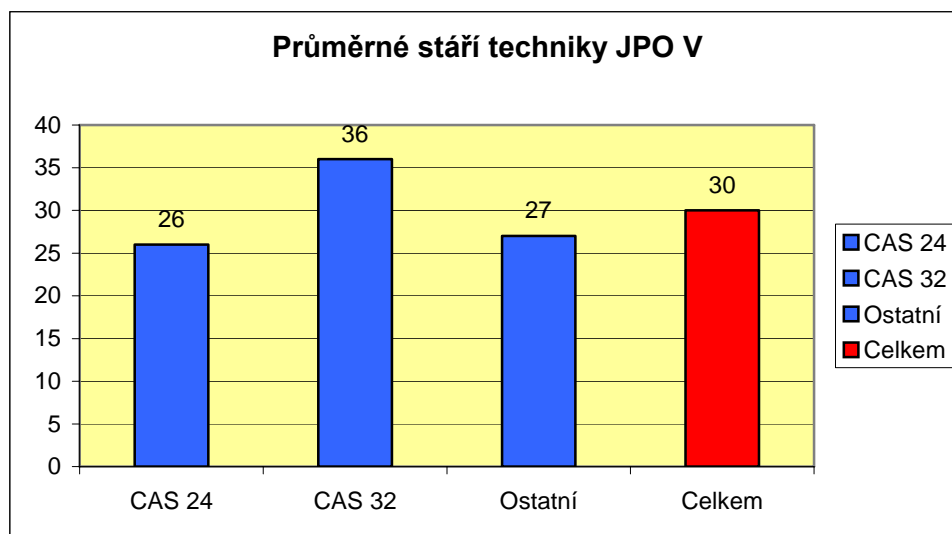
Ve výzbroji jednotek SDH obcí kategorie JPO V je :

Cisternová automobilová stříkačka (CAS) - 24 x

CAS 24 – 22 x (průměrné stáří techniky – 26 let)

CAS 32 – 20 x (průměrné stáří techniky – 36 let)

Ostatní technika – (Dopravní automobily, technické automobily apod.) – 62 x
 Ostatní (průměrné stáří techniky – 27 let)

S ohledem na stav stávající zásahové požární techniky HZS Ústeckého kraje a jednotek SDH obcí a měst je zapotřebí v průběhu 10 let provést celkovou obměnu techniky.

Obměnu zásahové požární techniky je nutno provést tak, aby stáří techniky nepřesáhlo u jednotek HZS kraje a jednotek SDH obcí

- cisternové automobilové stříkačky (CAS), rychlé zásahové automobily (RZA) – 10 let,
- dopravní automobil (DA), automobilový žebřík (AZ), automobilová plošina (AP), technický automobil (TA) – 16 let,
- velitelský automobil (VEA) – 12 let.

Odhadované finanční potřeby na obměnu a doplnění zásahové požární techniky HZS kraje jsou

Název techniky	Počet pro obměnu	Náklady na obměnu a doplnění do roku 2017 (tis. Kč)
CAS 24	32	240000
CAS 32	32	240000
RZA	9	30000
AZ	11	180000
AP	7	120000
TA kategorie M	7	63000
TA-Chemický kategorie M	7	70000
VEA	27	8500
DA	20	32000
PPLA	7	52500
AJ do 20 t	2	22000
KHA	1	10000
PHA	1	8000
PLHA	2	11000
OA pro ZPP	7	5250
Autobus	1	8000

Celkem	-	1100250
---------------	---	----------------

Odhadované finanční potřeby na obměnu a doplnění zásahové požární techniky jednotek SDH obcí jsou

Název techniky	Počet pro obměnu	Náklady na obměnu a doplnění do roku 2017 (tis. Kč)
CAS 24	117	936000
CAS 32	51	408000
AZ	2	32000
DA	242	388000
Celkem	-	1764000

S ohledem na finanční náročnost obměny zásahové požární techniky se jako vhodné jeví u jednotek SDH obcí kategorie JPO II CAS nakupovat nové a CAS od jednotek HZS kraje a posléze i od JPO II po 10 letech, po jejich celkové rekonstrukci, přesunout do jednotek kategorie JPO III a JPO V. Tímto by se ušetřilo až 621 mil. Kč.

Věcné a technické prostředky požární ochrany

Vybavení technickými prostředky tvoří samostatnou oblast, vyžadující pozornost při hodnocení celkového stavu požární ochrany v kraji. Celkově je vybavení vzhledem k dnes již historickým souvislostem nejednotné, mnohdy nedostatečné a technicky zastaralé. V minulých letech se do vybavení jednotek zařadilo více druhů speciálních agregátů jako např. hydraulická vyprošťovací zařízení, plovoucí čerpadla, přetlakové ventilátory, osvětlovací soupravy včetně stožárů na vozidlech, motorové řetězové a rozbrušovací pily. V současné době je tato technika v převážné míře již zastaralá a vyžaduje obměnu. Z důvodu sjednocení nejen odborné přípravy, ale i zabezpečování oprav a náhradních dílů bylo započato v rámci pořizování nových agregátů se sjednocováním typových řad v rámci jednotek HZS kraje. U jednotek SDH obcí je pouze doporučeno pořizování stejných typových řad, což usnadní kompatibilitu prostředků u zásahu a opravy a údržbu těchto prostředků.

Doplnění a unifikaci bude nutné zahájit především vybavením všech vozidel plovoucími čerpadly, přetlakovými ventilátory ve vhodné kombinaci s odsavači kouře a elektrocentrálami, schopnými práce ve vozidle. K těmto elektrocentrálám musí být kompletní příslušenství nutné k zásobování místa zásahu elektrickou energií, především pro kvalitní osvětlení místa události. Sjednocení a modernizaci by rozhodně zasloužila oblast motorových řetězových a rozbrušovacích pil. Je běžné, že tyto technické prostředky jsou starší patnácti let a jsou tedy zřejmé problémy jak s bezpečností práce z hlediska dnešních předpisů, tak problémy s výkonem zařízení a v neposlední řadě se zajištěním servisní činnosti. Jako žádoucí se jeví dovybavení vybraných vozidel hydraulickým vyprošťovacím nářadím a elektrickými vyprošťovacími navijáky, využívanými při vyprošťování osob, či havarovaných vozidel při dopravních nehodách a jiných technických zásazích. Činnost spojená se záchranou a vyproštěním osob z havarovaných vozidel je z technického hlediska spojena se dvěma rizikovými faktory – prvním je ohrožení zdraví a životů osob, druhým pak ohrožení životního prostředí. K zamezení těmto rizikům však schází řada technických prostředků. Dále je nezbytné zabývat se problematikou povodní, které v Ústeckém kraji představují hrozbu, kterou nelze přehlížet. Obnova a nákup čerpadel nejen základní řady, ale i vysokovýkonnostních čerpadel v kontejnerovém provedení je pro efektivní činnosti při záchranných

a likvidačních prací nezbytností. V kraji a zejména na územních odborech, které jsou povodněmi nejvíce ohroženy je stále nedostatek člunů s motorem (min. pro 6 osob), bez kterých nelze provádět efektivní a hlavně rychlý zásah, potažmo evakuaci a záchranu osob, která je prioritní ze všech činností. Zároveň je zapotřebí se zamyslet nad dovybavením dobrovolných jednotek PO čluny tak, aby jejich pomoc při povodních byla účinná nejen ve fázi likvidace následků. Obměnou musí také projít prostředky chemické služby a technické služby. Obměna a doplnění se bude týkat zejména izolačních dýchacích přístrojů, detektorů nebezpečných látek, ochranných oděvů, prostředků pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou.

Pro jednotky SDH obcí v současné době vyvstává potřeba nákupu radiostanic, které jsou kompatibilní se systémem Pegas užívaného HZS kraje, PČR a ZZS a zároveň splňují podmínky vyhlášky č. 255/1999 Sb., o technických podmínkách věcných prostředků požární ochrany. Bez těchto radiostanic nelze zabezpečit komunikaci mezi záchrannými složkami na místě zásahu na mezi záchrannými složkami a OPIS složek IZS.

Název věcného prostředku	Počet (ks)	Náklady na obměnu a doplnění do roku 2017 (tis. Kč)
Izolační dýchací přístroj vzduchový přetlakový	990	74250
Náhradní láhve k izolačním dýchacím přístrojům	990	19800
Izolační dýchací přístroj vzduchový přetlakový pro dlouhodobé zásahy s náhradní láhví	5	700
Protichemické ochranné oděvy přetlakové, střední třídy	140	7000
Protichemické ochranné oděvy rovnotlaké	116	2320
Oděv proti sálavému teplu nebo ohni	52	2600
Detektory plynů a nebezpečných látek	28	1960
Detektor na BChL	20	1700
Detektor radioaktivních látek	28	2380
Osobní dozimetr	64	450
Lod' pro 6 osob s motorem	46	26000
Hydraulické vyprošťovací nářadí včetně motorové pohonné jednotky	30	10800
Plnicí zařízení tlakových lahví	7	4900
Motorové řetězové pily	142	3550
Radiostanice pro JSDHO (mobilní, ruční)	460	9660
Technika pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou	142	1830
Mobilní protipovodňové stěny	Sada	2000
Dekontaminační stanoviště	8	1300
Zvedací vaky	20 sad	2300
PMS 16	135	65500
Celkem	-	241000

Zázemí pro jednotky PO

Hasičské zbrojnice jednotek SDH obcí

Hasičské zbrojnice jednotek SDH obcí jsou majetkem obcí. Jedná se převážně o objekty, které slouží nejen ke garážování a uložení techniky a technických prostředků, ale také k provádění odborné přípravy a údržbě techniky. Ne vždy jsou k tomu uzpůsobeny. Nezanedbatelné je i využití pro spolkovou činnost organizací občanského sdružení působících na úseku PO (např. SDH). Nepředpokládá se a nebyl by ani reálný systematický podíl státu ani kraje na zlepšování technického stavu objektů všech hasičských zbrojnic jednotek SDH obcí. Jednou z mála možností je využití dotačního Programu obnovy venkova. Lze ale očekávat, že při systematické pomoci státu a kraje při zabezpečování techniky, technických prostředků, odborné přípravy a pohotovostí, zejména u vybraných jednotek s územní působností (JPO II a JPO III), budou moci obce investovat více prostředků do rekonstrukcí stávajících a staveb nových objektů. Odhadovaná částka na opravy a úpravy hasičských zbrojnic je v průměru 4000 tis. Kč na zbrojnici, celkově se odhaduje potřeba 970 000 tis. Kč.

Budovy HZS kraje

Budovy HZS kraje jsou, až na výjimky, staré a vyžadují investice na rekonstrukce a opravy. Taktéž je zapotřebí dokončit další etapy staveb jednotlivých budov, aby byly vytvořeny potřebné podmínky pro činnost HZS kraje včetně jednotek HZS kraje.

Krajské ředitelství HZS Ústeckého kraje

Vlastníkem objektů krajského ředitelství je HZS Ústeckého kraje. Je zapotřebí dokončit dostavbu objektů a vybudovat archiv v rámci rekonstrukce.

PS Děčín

Vlastníkem objektů je HZS Ústeckého kraje. Počítá se s nástavbou levého traktu a se stavebními úpravami, které povedou k zajištění požárních skluzů. Rovněž je potřebné dokončit oplocení areálu a instalovat cvičnou požární věž.

PS Varnsdorf

Vlastníkem objektu je město Varnsdorf a HZS Ústeckého kraje je v nájmu. V objektu probíhají stavební úpravy ve spolupráci s vlastníkem objektu s cílem zlepšení dispozičního řešení a celkové kapacity.

PS Šluknov

Vlastníkem objektu je město Šluknov a HZS Ústeckého kraje je v nájmu. Stanice je po technické stránce nevyhovující byt' zde probíhají částečné rekonstrukční práce. Celková rekonstrukce je nevyhnutelná.

PS Česká Kamenice

Vlastníkem objektů je HZS Ústeckého kraje. Je zapotřebí provést rekonstrukční práce na střeše garáží, areálu stanice a montážním kanále. Rovněž jsou nutné stavební úpravy v dílnách a garážích jakož i instalace odsávání výfukových plynů.

PS Chomutov

Vlastníkem objektů je HZS Ústeckého kraje. Je zapotřebí ještě dokončit v rámci rekonstrukce dostavbu objektu a vybudovat sportovní areál. Rovněž bude potřebné provést neodkladné opravy a rekonstrukce aby objekty vyhovovaly po technické i kapacitní stránce.

PS Klášterec nad Ohří

Vlastníkem objektu je město Klášterec nad Ohří a HZS Ústeckého kraje je v nájmu. Stanice je po technické i kapacitní stránce nevyhovující a celková rekonstrukce je nevyhnutelná. Z tohoto důvodu je zapotřebí vstoupit v jednání s majitelem objektu.

PS Litoměřice

Vlastníkem objektů je HZS Ústeckého kraje. Objekt je zcela nový (otevřen 2004).

PS Lovosice

Z důvodu neúměrného navýšení nájmu v prostorách Lovochemie a.s. a nevyhovujících hygienických podmínek bylo nutné dočasně přemístit celou požární stanici Lovosice na požární stanici v Litoměřicích. S ohledem na dojezdové časy se jedná o řešení dočasné a v současné době probíhají intenzivní jednání s MěÚ Lovosice o zajištění vhodného objektu v katastru Lovosice. Rovněž probíhají jednání k přípravě výstavby požární stanice v Lovosicích ve spolupráci s Ředitelstvím silnic a dálnic jako sdružené investice.

PS Štětí

Vlastníkem objektu je město Štětí a HZS Ústeckého kraje je v nájmu. Stanice by potřebovala celkovou rekonstrukci a z tohoto důvodu je zapotřebí vstoupit v jednání s majitelem objektu.

PS Ústěck

Vlastníkem objektu je město Ústěck a HZS Ústeckého kraje je v nájmu. Stanice by potřebovala celkovou rekonstrukci a z tohoto důvodu je zapotřebí vstoupit v jednání s majitelem objektu.

PS Roudnice nad Labem

Vlastníkem objektu je město Roudnice nad Labem a HZS Ústeckého kraje je v nájmu. Stanice je po technické i kapacitní stránce nevyhovující. V současné době již probíhají přípravné práce na výstavbu nové stanice.

PS Žatec

Vlastníkem objektů je HZS Ústeckého kraje. Je zapotřebí provést demolici nevyhovujícího objektu, provést rekonstrukci objektů a areálu. Rovněž je zapotřebí vybudovat ČOV.

PS Louny

Vlastníkem objektů je HZS Ústeckého kraje. Je zapotřebí ještě dokončit výstavbu objektů.

PS Podbořany

Vlastníkem objektu je město Podbořany a HZS Ústeckého kraje je v dlouhodobém nájmu. V současné době se připravuje v garážích instalace odsávání výfukových plynů. Stanice je po technické i kapacitní stránce nevyhovující a celková rekonstrukce je nevyhnutelná. Z tohoto důvodu je zapotřebí vstoupit v jednání s majitelem objektu.

PS Most

Vlastníkem objektů je HZS Ústeckého kraje. Je zapotřebí ještě dokončit v rámci rekonstrukce dostavbu objektů a výměník ÚT. Rovněž bude potřebné provést neodkladné opravy a rekonstrukce aby objekty vyhovovaly po technické i kapacitní stránce.

PS Litvínov

Vlastníkem objektů je HZS Ústeckého kraje. Je zapotřebí provést rekonstrukci střechy a rekonstrukce, aby objekty vyhovovaly po technické i kapacitní stránce.

PS Teplice

Vlastníkem objektů je HZS Ústeckého kraje. Jedná se o zcela nový objekt (v provozu od roku 2005).

PS Bílina

Vlastníkem objektů je HZS Ústeckého kraje. Je zapotřebí provést přístavbu objektu. Rovněž bude potřebné provést neodkladné opravy a rekonstrukce, aby objekt vyhovoval po technické i kapacitní stránce.

PS Duchcov

Vlastníkem objektu je město Duchcov a HZS Ústeckého kraje je v nájmu. Stanice je po technické i kapacitní stránce nevyhovující a celková rekonstrukce je nevyhnutelná.

PS Ústí nad Labem

Vlastníkem objektů je HZS Ústeckého kraje. Je zapotřebí vybudovat skladovací prostory pro nebezpečné látky. Dále provést stavební úpravy za účelem zřízení sušárny oděvů a prostředků IDP. Rovněž se jedná o umístění cvičné požární věže a o bouracích pracích na objektech v areálu PS. Rovněž bude potřebné provést neodkladné opravy a rekonstrukce, aby objekty vyhovovaly po technické i kapacitní stránce.

PS Petrovice

V současné době je stanice předána do užívání HZS Ústeckého kraje. Jedná se o nejmodernější stanici, její výstavba byla součástí projektu dálnice D8.

Náklady na potřebné stavební úpravy objektů HZS kraje

Územní odbor	Finanční náklady (tis. Kč)
Děčín	53000
Chomutov	36530
Litoměřice	52650
Žatec (okr. Louny)	25040
Most	10000
Teplice	26500
PS Ústí nad Labem	11000
Krajské ředitelství	27200
Celkem	241920

Pro stavby HZS kraje bude nutno nalézt další zdroj financování mimo státní rozpočet. V současnosti dochází ze strany MV ČR ke značným škrtům v rozpočtech HZS krajů na stavební investice.

Operační střediska jako koordinační orgány složek IZS

Základní složky i některé ostatní složky integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) používají pro aktivaci, řízení a podporu svých sil a prostředků zejména operační střediska. Stejně tak i různé distribuční, pohotovostní a havarijní služby ke sledování provozu svých technologií, pro identifikaci poruch a pro zajištění jejich rychlého odstraňování používají dispečinky a dohledová centra. Při řešení mimořádných událostí je nutná spolupráce správních úřadů, složek IZS i havarijních a pohotovostních služeb. Spolupráce musí být realizovaná na řídicí úrovni:

- strategické – územní správní úřady a HZS ČR,
- operační - operační střediska nebo dispečinky,
- taktické - na místě mimořádné události.

Spolupráce operačních středisek a dispečinek je nutná při:

- oznamování vzniku mimořádné události občany
- předávání informace těm složkám, jejichž účast na místě mimořádné události je nutná nebo jimž musí být mimořádná událost oznámena podle příslušného právního předpisu,
- společném řešení mimořádné události a koordinaci záchranných a likvidačních prací,
- řešení mimořádných událostí s vyhlášeným krizovým stavem.

Tísňová volání

Standardním způsobem oznamování mimořádných událostí občany je využívání telefonních čísel tísňového volání. V ČR jsou zavedena následující čísla tísňového volání, která obsluhují uvedené složky IZS:

- 150 Hasičský záchranný sbor ČR (dále jen „HZS ČR“)
- 155 Zdravotnická záchranná služba (dále jen „ZZS“)
- 158 Policie ČR
- 112 Hasičský záchranný sbor ČR (jednotné evropské číslo tísňového volání zavedeno jako podmínka vstupu ČR do EU, v mobilních telefonních sítích funguje od jejich uvedení do provozu a v pevné telefonní síti funguje od 2.1. 2003)
- 156 Obecní (městská) policie (problémy se směrováním, protože obecní policie má působnost pouze na území obce)

Novým prvkem v příjmu tísňového volání jsou Telefonní centra tísňového volání 112 (dále jen „TCTV“) u HZS ČR, podle usnesení vlády č. 391/2000, 350/2002 a § 7 zákona č. 239/2000 Sb., o IZS. Tato centra jsou od roku 2004 v plném provozu, který nevykazuje zásadní ani závažné systémové problémy. Datové výstupy z TCTV jsou v Ústeckém kraji propojeny na všechna okresní operační střediska Policie ČR, která jsou schopna přijímat přenášené datové informace. Nutným předpokladem zajištění plné funkcionality TCTV, bez zbytečného prodlužování doby při příjmu tísňového volání, **je propojení výstupů technologie TCTV do SW produktů ZZS tak, aby se data z TCTV přenášela přímo do SW využívaného pro vysílání sil a prostředků.**

TCTV umožňují :

- přijímat tísňová volání na lince 112 i 150 novou technologií a jsou schopna zajistit datový přenos informace o mimořádné události na pracoviště operačních středisek základních složek IZS,
- u specifických tísňových volání jsou hovory přepojovány na pracoviště operačních středisek základních složek IZS.

Tísňové volání na linku 112 je určeno:

- pro cizince, protože je zde zaručeno odbavení volání v cizí řeči (základ je němčina a angličtina a je připravována jazyková podpora v 6 dalších jazycích),
- pro oznámení mimořádných událostí vyžadujících zásah více složek IZS,
- pro oznámení mimořádných událostí, při nichž volající neví, které tísňové číslo má volit.

Hlavní zásadou i nadále zůstává předpoklad zachování stávajících národních čísel tísňového volání, aby je mohl občan využít zejména v případech požadavku řešení mimořádné události jednou ze složek IZS, např. při selhání životních funkcí, úrazech, nemocích apod. V těchto případech dojde při volání na linku 112 ke krátkému, několikvteřinovému zdržení odbavení hovoru v porovnání s odbavením na linku národního čísla tísňového volání, protože tento hovor je ke konečnému odbavení přepojen k příslušné složce IZS (platí zejména pro zdravotnická tísňová volání) nebo je vytvořena telefonická konference ihned v okamžiku zjištění, které složce IZS řešení události patří.

V těchto případech technologie TCTV umožňuje datové předání identifikovaných údajů (o volajícím čísle, adrese telefonní stanice a jejím majiteli, poloze mobilního telefonu a další informace získané při odbavování na TCTV). Takové informace nebude již nutné vytěžit z volajícího na operačním středisku složky IZS.

Technologie TCTV je řešena mimo jiné tak, aby:

- zaručovala přesnou evidenci o přijatých tísňových voláních včetně nahrávek telefonních hovorů,
- byla systémově zálohována – tvoří celostátní systém 14 propojených pracovišť (umožňuje to z kteréhokoli TCTV obsluhovat volajícího z jakéhokoli místa v ČR bez vzniku časové prodlevy),
- umožnila maximální využití podpory činnosti operátora při identifikaci místa mimořádné události, včetně polohy volajícího v mobilních telefonních sítích a jejich zobrazování v GIS.

Technologie TCTV je připravena pro integraci příjmu tísňového volání na všech národních číslech tísňového volání, pokud budou složky IZS ochotny integrovat příjem tísňového volání.

Operační a informační střediska HZS ČR (operační a informační střediska IZS)

Povinnost zřízení operačních a informačních středisek HZS ČR vyplývá z § 2 odst. 4 zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů. Operační a informační střediska plní úkoly na úseku požární ochrany podle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (§ 26, odst. 2, písmena d), j), a k) a podle vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. Operační a informační střediska HZS ČR plní úlohu operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému podle § 5 odst. 1 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů a podle vyhlášky č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS. Operační a informační střediska také plní úkoly vyplývající z dalších právních předpisů, např. podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření a o změně a doplnění některých zákonů (atomový zákon), zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky a o změně zákona č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů (zákon o prevenci závažných havárií).

Operační střediska v IZS

Základní složky IZS mají vybudována operační střediska na úrovni:

- okresní
- krajské
- celostátní

V současné době řeší operační řízení složky ve své působnosti regionu Ústeckého kraje samostatně a vzájemně se informují telefonicky nebo radiostanicí o podrobnostech spolupráce. Výhledově by bylo vhodné dislokovat operační střediska základních složek IZS Ústeckého kraje do jedné budovy obdobně jako je Centrum tísňového volání v Ostravě.

Strategické řízení v IZS a operační střediska HZS ČR

HZS krajů dle místních podmínek zajišťovaly pro krizové štáby krajů a obcí, zejména pro stálé pracovní skupiny, připravenost odpovídajících prostorů a technického vybavení. Ve většině případů stálé pracovní skupiny krizových štábů zasedaly v objektech HZS ČR včetně zasedání krizového štábu. V současné době zasedá krizový štáb kraje a většina odborných skupin stálé pracovní skupina přímo na krajském úřadě. Úkolem HZS ČR a zejména jejich operačních středisek je zajištění toku informací z míst mimořádných událostí do krizového štábu a mezi krizovými štáby i za mimořádných okolností, tzn. i v případech, kdy spolehlivě nefungují veřejné komunikační prostředky, je nefunkční elektrická rozvodná síť apod.

Vývoj v oblasti technologií, změny v systému státní správy, zvýšené nebezpečí terorismu, trvalý nedostatek finančních prostředků a neustálá snaha o vyšší efektivnost si vynucují změny i v oblasti operačních středisek. V současné době jsou nejaktuálnější změnové oblasti:

- integrace pracovišť a technologií příjmu tísňového volání a operačního řízení,
- bezpečnost a spolehlivost, včetně problematiky záložních pracovišť,
- úpravy vynucené změnou státoprávního uspořádání v ČR (návaznost na krizové štáby v oblasti krizového řízení a IZS).

Samozřejmostí je neustálá modernizace operačních středisek v oblasti telekomunikačních a informačních technologií. Pro správné zaměření modernizace operačních středisek jsou nutné jasně vymezené Strategické záměry rozvoje operačních středisek.

Komunikační a informační systémy

Celkovým problémem u komunikačních a informačních systémů v oblasti financí je neustále dopracovávaná koncepce rozvoje ze strany MV ČR a tím pádem nemožnost naplánovat konkrétní finanční prostředky, které je zapotřebí vynaložit.

Informační systémy

Infrastruktura datových sítí

V současnosti na území Ústeckého kraje existuje několik oddělených lokálních počítačových sítí (LAN). Jedná se o sítě na centrálních hasičských stanicích a ředitelstvích územních odborů. K datovému propojení na požární stanice je použito technologie ISDN, v několika případech se využívá technologie radiomodemů. Jednotlivé sítě LAN územních odborů jsou připojeny do sítě Internet prostřednictvím různých poskytovatelů. Vedle těchto sítí je v současné době provozována také privátní datová síť na bázi Frame-Relay na okruzích pronajatých od Českého Telecomu. Tato síť, nazývaná Intranet HZS, původně sloužila pro potřeby datového propojení systému JSVV,

v současné době je využita také jako datové propojení mezi GŘ HZS ČR a krajským ředitelstvím HZS kraje s datovou šířkou 128kbps; na územní odbory pak vedou linky s datovou šířkou 64kbps. Až na výjimky je tato síť zcela oddělena od územních LAN.

Sídlo krajského ředitelství HZS kraje je rozděleno do dvou lokalit, KOPIS společně s odborem OPŘ a KIS a odborem ochrany obyvatelstva jsou umístěny v budově stanice Ústí nad Labem, samotné ředitelství sídlí v centru města. Mezi oběma lokalitami je vybudováno datové propojení garantovanou linkou 2Mbps, pronajatou od Českého Telecomu. Internetové připojení je v současnosti řešeno v obou lokalitách, ve 3. čtvrtletí bude řešeno centrálně přes přístupový bod v lokalitě KOPIS. V budově krajského ředitelství není terminován Intranet HZS.

Pro splnění požadavků na integraci datových technologií je zapotřebí propojit stávající LAN síť prostřednictvím Intranetu HZS. Současně je nutné dbát všech zásad bezpečného řešení sítě.

Pro propojení územních odborů je k dispozici kromě Intranetu HZS také datová část sítě TCTV 112, jejíž použití je limitováno pro přenos datových vět ze systému TCTV 112 a spolupráci s výjezdovým programem pro řízení jednotek. Dále je ve stádiu výstavby datové propojení pomocí integrované telekomunikační sítě ministerstva vnitra ITS-MV.

Z důvodů nízkých přenosových rychlostí na těchto sítích není možné bez výrazné redukce využití internetu využít centrální připojení přes krajský přístupový bod. Internetové přípojky na jednotlivých územních odborech budou tedy vybaveny certifikovanými firewally. Zabezpečení z hlediska virtuálních sítí Intranet HZS, TCTV112 a ITS-MV tím nebude dotčeno. Pro přenos dat po těchto linkách budou využity routery s HW šifrováním přenosu.

Je nutné připojit trvalým spojením také všechny požární stanice. Současně řešené připojení přes technologii ISDN je vhodné pouze pro ovládání technologií v souvislosti s výjezdem jednotek nebo jako záložní systém. V průběhu roku 2007 se předpokládá napojení posledních požárních stanic na síť ITS-MV, což by propojení vyřešilo. V případě nerealizace je třeba hledat alternativní cesty spojením, které bude mít zajištěnu kvalitu služby (SLA).

Informační systémy v oblasti operačního řízení

Informační systémy v oblasti operačního řízení v současné době procházejí zásadním zlomovým obdobím. V minulosti měly jednotlivé územní odbory lokální verze systému Výjezd firmy RCS Kladno, nyní se buduje krajská aplikace, která zajistí možnost řízení jednotek z jednoho centrálního operačního střediska. Pro úspěšný přechod na systém řízení z kraje je nutno zajistit bezpečnou a spolehlivou datovou infrastrukturu. V souvislosti s provozem TCTV 112 je nutné zajistit informační podporu GIS. Základní data do systému GIS jsou k dispozici, je potřeba dále vyřešit přístup do databází spravovaných úřady samosprávy, jako jsou např. evidence katastru nemovitostí, infrastruktur, apod..

Oblast provozu a správy HZS kraje

Základním předpokladem pro dobré fungování celého HZS kraje je spolehlivá, funkční a veřejnosti nepřístupná elektronická pošta. V současnosti funguje v kraji celkem 8 serverů pro elektronickou poštu přímo připojených do Internetu. Přenos zpráv prostřednictvím Internetu je však negarantovaný a proto ne zcela spolehlivý a bezpečný. Vedle těchto systémů existuje poštovní spojení mezi GŘ a kraji realizované přes Intranet HZS. Po dokončení integrace datových sítí bude celý systém převeden do bezpečného prostoru HZS. Připojení na internet bude vyřešeno s ohledem na spolehlivost a bezpečnost systému. Bezpečný přístup k emailovým schránkám často cestujících uživatelů bude řešen přes VPN.

Stávající databáze okolo systému Výjezd neřeší problém ekonomických a personálních záležitostí, evidenci státního požárního dozoru a celou řadu dalších evidencí. Pro ekonomické záležitosti je využíván systém VEMA, který však neřeší oběh dokumentů kolem objednávek, faktur, rozpočtů, personálních rozhodnutí, apod. Neexistence takového systému činí velké potíže a výrazně narušuje

pružnost celokrajského systému. Jako nezbytné se tedy jeví nasazení DMS systému, který by současně řešil problémy archivace dokumentů a spisové služby. S tím souvisí i nezbytné zavedení šifrování a používání elektronického podpisu při výměně elektronických zpráv v rámci HZS kraje a tedy i nutné zavedení certifikační autority.

Spojovací systémy

V jednotlivých okresech se spojovací systémy dostaly do různého stádia vývoje. Použité technologie jsou od různých výrobců a na různé úrovni, jejich integrace je tedy problematická a závislá na dostupných finančních prostředcích.

Linková telefonická spojení

Linkové telefonní spojení je v současné době provozováno na dvou sítích: JTS Českého Telecomu a ITS-MV. Telefonní ústředny jednotlivých územních odborů jsou připojeny do JTS pomocí linek ISDN2 nebo ISDN30, každá je dále připojena čtyřmi hlasovými kanály do sítě ITS-MV. Pro plné využití možnosti vytvoření virtuální telefonní ústředny HZS kraje pomocí ITS byly územní odbory vybaveny ústřednami Alcatel 4400 případně OmniOffice. V jedné lokalitě je potřeba provést výměnu staršího modelu Alcatel 4200 za model odpovídající současným požadavkům. Realizace je vázána na dostupnost finančních prostředků.

Mobilní telefonická spojení

Zásadní zlom v komunikaci pomocí mobilních telefonů přinesl projekt krizových mobilních telefonů (KMT) pro krizovou komunikaci složek IZS. Dá se říci, že prakticky vyřešil (nebo v bezprostřední budoucnosti vyřeší) veškerou komunikaci prostřednictvím mobilních telefonů. Navíc přináší spojení s vysokou prioritou a to umožní bezpečnější spojení při přetížené síti. Navíc použití KMT otevírá možnost širokého využití v oblasti vyhledávání poplachů pro členy jednotek SDH obcí, náhradního využití při selhání JSVV, informace pro vybrané funkcionáře IZS a KŘ a celé řady dalších.

Vzhledem k aplikaci výhodného krizového tarifu, dokonale popsaného interface vestavěného modemu KMT a nízké pořizovací ceně, bude možno technologie GSM využít pro některé technologické aplikace s využitím infrastruktury mobilního operátora. Takové řešení by mohlo být velmi levné a pro celou řadu aplikací dostatečně spolehlivé.

Radiotelefonní spojení

V oblasti radiotelefonního spojení jsou na území ULK využívány především analogové rádiové sítě na frekvencích přidělených pro spojení v požární ochraně. V těchto sítích se také uskutečňuje spojení s jednotek SDH obcí. Kromě součinnostních a okresních simplexních kmitočtů jsou využívány i duplexní frekvence pro komunikaci prostřednictvím převaděčů. Bohužel množství duplexních párů pro PO není zdaleka dostatečné pro spolehlivé vyřešení problému spojení. Kromě těchto analogových sítí na území Ústeckého kraje pracuje digitální síť MV Pegas. Tato digitální síť je předurčena pro spojení základních složek IZS a jejich vzájemnou komunikaci. Současné analogové systémy vzájemnou komunikaci zpravidla neumožňují.

Budoucnost analogových systémů od roku 2005 ohrožují právní předpisy, které ustanovují kanálovou rozteč používaných telekomunikačních zařízení na 12,5 kHz. Jen malá část radiostanic používaných u HZS tuto podmínku splňuje (technicky podmínku splňují téměř všechny, nemají však potřebnou homologaci a u starších modelů ji nebude pravděpodobně získat), ještě horší je situace u jednotek SDH obcí. Zde budou muset být bezpodmínečně nahrazeny stanicemi, které podmínky splňují. Jednou z možností je v souvislosti s nasazováním systému Pegas vybavovat jednotek SDH obcí použitelnými analogovými stanicemi od HZS – je ovšem otázkou, zda nebude

vhodné ponechat nějaké množství radiostanic v záloze. Také vybavení radiostanic doplňkovými zařízeními VOX je nedostatečné a použití radiostanic u zásahu je komplikované. Předpokládané finanční náklady na nejnútnejší obměnu radiostanic pro jednotky SDH obcí kategorií JPO II a JPO III jsou 10000 tis. Kč.

KONCEPČNÍ ÚKOLY A CÍLE

Krátkodobé koncepční úkoly (2007-2009)

- rozvoj systémů varování a vyrozumění obyvatelstva včetně implementace prvků pro vyhlášení požárního poplachu jednotkám SDH obcí,
- rekonstrukce nebo výstavba hasičských zbrojnic jednotek SDH obcí,
- obnova a doplňování mobilní požární techniky, věcných a technických prostředků zejména jednotek SDH obcí kategorií JPO II, resp. JPO III,
- obnova či vybudování sítě zdrojů požární vody v rámci Ústeckého kraje, projednání se správci, vlastníky a uživateli vodních zdrojů další zahušťování sítě nadzemních hydrantů a odběrných míst požární vody a tuto síť zdrojů optimalizovat dle místního rizika vzniku požárů a potřeby pro zdolávání jiných mimořádných událostí (zejména ve větších městech, oblastech s vyšším výskytem požárů, u objektů s činnostmi se zvýšeným a vysokým požárním nebezpečím, případně u objektů u nichž z analýzy potřeb sil a prostředků vychází velká potřeba požární vody),
- vytvořit podmínky pro obsazení funkcí hasič – chemik se středoškolským a s vysokoškolským vzděláním chemického směru u jednotek PO typu „S“ a „O“
- stanovit technické požadavky a vytipovat detekční techniku pro jednotné vybavení jednotek HZS kraje s ohledem na stávající vybavení
- vypracovat a vydat taktiku zásahu jednotek PO u radiační události,
- navrhnout systém informování a odborné přípravy v problematice zásahů na nebezpečné látky
- uzavřít dohody o spolupráci s vytipovanými orgány a organizacemi o pomoci při likvidaci velkých mimořádných událostí s výskytem nebezpečných látek,
- zpracovat přehled a průběžně ho doplňovat o databázích nebezpečných látek a dalších SW produktů a informačních zdrojích pro informační podporu velitele zásahu, které budou instalovány na OPIS jednotek typu „O“ a „S“ včetně jejich provázanosti na používané technologie, prostředky a programové vybavení (GR HZS ČR – HZS krajů),
- vybavit jednotky HZS krajů indikátory ionizujícího záření gama a jednotky HZS krajů a jednotky SDH obcí kategorie JPO II osobními operativními dozimetry,
- pro odběry vzorků nebezpečných látek stanovit jednotné vybavení a zpracovat jednotný postup ve spolupráci s hygienickými stanicemi,
- vybavit výjezdovou skupinu chemické laboratoře navrženými přístroji,
- ukončit vybavení jednotek HZS krajů jednotnými detekčními přístroji,
- metodicky pomáhat obcím při zpracování dokumentace PO obcí a dále při zabezpečování úkolů požární ochrany v samostatné i přenesené působnosti. K zajištění jednotného postupu obcí při

zpracování požárních řádů obcí, řádů ohlašoven požárů, způsobu stanovení dalších zdrojů vody pro hašení požárů a podmínek pro zajištění jejich trvalé použitelnosti,

- provést vyhodnocení účinnosti vydaných nařízení kraje ve vztahu k požární ochraně a v odůvodněných případech předložit příslušnému orgánu kraje návrh na jejich úpravu nebo aktualizaci,
- zvýšit efektivnost souborů činností, na jejichž výkonu se podílí více odborných útvarů krajského ředitelství HZS (např. legislativní proces, kontrolní činnost v rámci státního požárního dozoru, zpracování dokumentace dle zákona o požární ochraně, apod.),
- v souvislost s realizací nelegislativních úkolů úřadů státní správy a samosprávy, vyplývajících ze stanovených oblastí působnosti (například v rámci jejich vlastního metodického řízení) zajišťovat meziřesortní spolupráci, spočívající především v důsledné ochraně zájmů, požadavků a podmínek požární prevence,
- ve spolupráci s MV-GŘ HZS ČR provádět analýzu stavu technických norem PO, zpracování studie jejich přepracování s cílem důsledné implementace požadavků požární bezpečnosti staveb stanovených předpisy EU, zjednodušení celého systému požární bezpečnosti staveb, zohlednění poznatků z hašení požárů v jednotlivých stavbách a vymezení vazeb na oblast staveb (nových) změn staveb (rekonstrukce a úpravy). Analýzu možností a potřeb zaměřit zejména na požární prevenci v následujících oblastech:
  - o všeobecné podmínky požární bezpečnosti staveb,
  - o ubytovací zařízení (hotely, ubytovny, vysokoškolské koleje, penziony apod.),
  - o velkokapacitní multifunkční budovy, společenská, kulturní a sportovní zařízení (kongresová centra, divadla, sportovní haly, mobilní zábavná zařízení),
  - o obchodní domy a nákupní střediska (klasické obchodní domy, supermarkety, nákupní zóny, tržnice),
  - o podzemní stavby (nákupní střediska, prostory pro poskytování služeb, zábavní podniky, hromadné garáže, silniční, dálniční a železniční tunely a ostatní dopravní systémy),
  - o zdravotnická zařízení a objekty sociální péče (nemocnice, polikliniky, ústavy sociální péče, uprchlické tábory, objekty pro bezdomovce),
  - o správní budovy a správní střediska,
- zajistit účast v řešitelských komisích při přípravě právních a technických předpisů požární ochrany (konkrétně v komisích zřízených MV-GŘ HZS ČR, komisi pro normalizaci, tunelové sekci Silniční společnosti). V této souvislosti nutno uplatňovat účast jak kvalitním připomínkovým řízením, tak přímou účastí na vypracování konkrétních návrhů,
- obsadit systemizovaná místa hasičů-strojníků po příslušnících, kteří již s vysokým stupněm praxe a odbornosti svůj služební poměr u HZS ukončili, a místa hasičů-chemiků se středoškolským a vysokoškolským vzděláním chemického směru,
- z úrovně HZS kraje realizovat nové pojetí odborností (pro výkon státní správy na úseku požární prevence a pro výkon státního požárního dozoru) a tomu odpovídajících diferencovaných kurzů požární prevence, a to jak základních (určených k získání odborné způsobilosti), tak doplňujících (určených k prodloužení odborné způsobilosti),
- realizovat krátkodobé úkoly na úseku preventivně výchovné činnosti podle zaměření vydaného MV-GŘ HZS ČR,

- zvyšovat právní vědomí občanů a rozvíjet spolupráci s pedagogickými pracovníky při prosazování zásad požární prevence na školách,
- na úseku ZPP vytvářet databáze dalších informací, které bude možné následně využívat v příslušných úrovních informačního systému požární ochrany, nejen v rámci HZS, ale také IZS,
- v rámci stávajícího systému zabezpečovat informovanost příslušníků HZS kraje, zaměstnanců a členů jednotek PO, jakož i široké veřejnosti, zejména prostřednictvím internetových stránek HZS kraje. Zkvalitnit tuto službu tak, aby příslušné internetové stránky byly živým a spolehlivým zdrojem aktuálních informací o požární prevenci,
- zvýšení kvality odborné přípravy jednotek PO a složek IZS, personální doplnění oddělení odborné přípravy vytvoření technických a organizačních podmínek pro speciální činnosti, zajišťované v rámci záchranných prací jednotkami HZS kraje (práce ve výšce a nad volnou hloubkou, práce na vodních tocích a plochách, vyprošťování ze zřícených objektů, vyprošťování vozidel a jejich odstraňování z komunikací, likvidace následků mimořádných událostí s výskytem nebezpečných látek, detekce a monitoring prostředí v místě mimořádné události),
- sjednocení dokumentace v jednotkách SDH obcí,
- obměna technického a přístrojového vybavení a doplnění personálního obsazení ve výjezdové skupině chemické laboratoře zabezpečované HZS kraje,
- zajistit mapové podklady ve formátu S JTSK (GIS) v rámci místopisu HZS Ústeckého kraje a zajistit jejich integraci do systému technologie „Spojař“,
- vybudovat krajské operační a informační středisko s TCTV tak, aby bylo možné postupně redukovat v závislosti na technických možnostech činnost okresních operačních středisek. Tak dojde ke snížení počtu obsluh na okresních operačních střediscích a navýšení počtu obsluh na krajském operačním středisku,
- postupně utlumovat příjem tísňového volání na operačních střediscích územních odborů HZS kraje na linku 150 a převést je na TCTV. To je možné i před redukcí činnosti okresního operačního střediska pokud bude dobudováno krajské operační a informační středisko a technologicky zajištěn datový přenos umožňující ovládání pobočných stanic HZS,
- modernizací telekomunikační technologie docílit možnosti rádiového dosahu z krajského operačního střediska na území celého kraje,
- technologii operačních středisek územních odborů modifikovat tak, aby spolupracovala s technologií krajského operačního střediska formou dálkového ovládání bez nutnosti zásahu místní obsluhy. Technologicky i personálně zajistit, že při rozsáhlých mimořádných událostech bude povolán na takové pracoviště připravený personál, který v daném sektoru kraje bude plnit některé dílčí úkoly operačního řízení a tím odlehčí činnosti krajského operačního střediska. Současně to také musí umožnit činnost štábu HZS kraje pro příslušný sektor. K tomu stanovit na kolika místech taková technologie musí být v závislosti na druhu a rozsahu možných mimořádných událostí v daném sektoru (velikost sektoru nemusí být shodná s velikostí současného okresu),
- doplnit sklady humanitární pomoci a stanovení zásad pro nakládání se zásobami humanitární pomoci,
- zpracovat společné projekty s partnery ze SRN v oblasti pořízení zásahové požární techniky, staveb a rekonstrukcí hasičských zbrojnic a požárních stanic,
- obnova a doplňování mobilní požární techniky, věcných a technických prostředků jednotek HZS kraje,

Střednědobé koncepční úkoly (2010-2013)

- rekonstrukce nebo výstavba hasičských zbrojnic jednotek SDH obcí,
- doplnění stavů příslušníků na stanicích HZS kraje na základní početní stav stanovený přílohou č. 3 vyhlášky č. 247/2001 Sb.,
- zřídit vzdělávací zařízení HZS kraje,
- připravit tam, kde je to možné, podmínky pro činnost odborných skupin „Analýza“ a „Nasazení“ stálé pracovní skupiny krizového štábu obce a kraje v objektech stanic HZS kraje. Současně s tím bude zajišťováno telekomunikační napojení na operační středisko sektoru a následně na krajské operační středisko a stálé pracovní skupiny krizového štábu kraje,
- připravit záložní chráněné pracoviště s připravenými telekomunikačními vstupy pro přestěhování krajského operačního střediska,
- budování informačního systému a využívat statistické údaje o výjezdové činnosti a příčinách požárů s cílem maximální přístupnosti veřejnosti k informacím vznikajícím u HZS kraje,
- zohledňovat poznatky získané při hašení požárů a likvidačních pracích při mimořádných událostech (MÚ) a v této souvislosti uplatňovat nároky na vytváření podmínek pro hašení požárů a likvidaci MÚ,
- vyhodnocovat stávající právní úpravu ve vztahu k praxi a předložit návrhy právních předpisů v oblastech stavebního práva, prevence závažných havárií, chemických látek a chemických přípravků, technických (požárně-bezpečnostních) požadavků na výrobky, pracovního práva a správního práva částí majících vztah k požární ochraně,
- obnova a doplňování mobilní požární techniky, věcných a technických prostředků jednotek SDH obcí kategorií JPO III,
- obnova a doplňování mobilní požární techniky, věcných a technických prostředků jednotek HZS kraje,
- zpracovat společné projekty s partnery ze SRN v oblasti pořízení zásahové požární techniky, staveb a rekonstrukcí hasičských zbrojnic a požárních stanic,
- organizovat přípravu obyvatelstva k sebeochraně a vzájemné pomoci při vzniku požáru na základě vydaných norem, znalostí a dovedností - realizovat střednědobé úkoly na úseku preventivně výchovné činnosti podle zaměření vydaného MV-GŘ HZS ČR,
- zkušebně realizovat součinnost s příslušníky zařazenými na velitelských funkcích v jednotkách HZS kraje, příp. jednotek SDH obcí kategorie JPO II a to zejména při schvalování posouzení požárního nebezpečí, při stavebních a zejména kolaudačních řízeních vybraných staveb a při kontrolách akceschopnosti a připravenosti jednotek požární ochrany podniků a obcí.

Dlouhodobé koncepční cíle (2014-2016)

- zkušebně realizovat organizační projekty dlouhodobého charakteru (slučování nebo rozdělování jednotek SDH obcí s jednotkami HZS kraje, společné služby s dobrovolnými hasiči apod.),
- do technického vybavení kraje zavést mobilní prostředek (kontejner nebo speciální automobil) pro podporu činnosti operačního střediska složek IZS sektoru, případně velitele zásahu při rozsáhlé mimořádné události nebo obce s rozšířenou působností. Základem technologie bude výkonná telekomunikační a informační technika,

- dokončit celoplošné pokrytí území Ústeckého kraje varovacími prvky, pokračování v jejich modernizaci napojováním na systém radiového ovládání a monitorování stavu koncových prvků a jejich využití pro vyhlášení poplachu jednotkám SDH obcí,
- vyhodnotit realizaci výuky tematiky ochrany člověka při mimořádných událostech ve smyslu zákona o požární ochraně na základních a středních školách a stanovení dalšího postupu,
- obnova a doplňování mobilní požární techniky, věcných a technických prostředků jednotek SDH obcí kategorií JPO V,
- obnova a doplňování mobilní požární techniky, věcných a technických prostředků jednotek HZS kraje,
- realizovat dlouhodobé úkoly na úseku preventivně výchovné činnosti podle zaměření vydaného MV-GŘ HZS ČR.

Finanční zabezpečení

Zabezpečení financí potřebných pro realizaci koncepce požární ochrany zabezpečují

- a) obce - § 29 zákona o požární ochraně,
- b) kraj - § 27 odst. 1 a odst. 3 zákona o požární ochraně,
- c) stát (MV ČR, HZS kraje) - § 24 a § 26 zákona o požární ochraně.

Problémem je ovšem objem finančních prostředků, které jsou jednotlivými subjekty vydávány na požární ochranu, zejména na represivní část – jednotky PO. Obce vydávají na jednotky SDH obcí a dotace občanským sdružením na úseku PO finance v omezeném množství a tyto finance jsou závislé na velikosti rozpočtu obce a faktu, zda starosta obce a zastupitelstvo obce jsou těmto subjektům nakloněny. Ústecký kraj v současné době poskytuje příspěvek HZS Ústeckého kraje. Na jednotky SDH obcí a na občanská sdružení působící na úseku PO neposkytuje finance přímým způsobem. Stát prostřednictvím MV ČR poskytuje jen omezené finance. Na zásahovou techniku jednotek SDH obcí poskytuje 10 000 tis. Kč ročně (výjimkou je rok 2006, kdy se poslaneckou iniciativou uvolnilo 100 000 tis. Kč), což uspokojí max. 5 jednotek SDH obcí; dále poskytuje neinvestiční dotaci na jednotky SDH obcí (na hrazení nákladů za zásahy, odbornou přípravu, vybavení jednotek a zajištění pohotovosti vybraných jednotek PO) v celkové výši 53 000 tis. Kč z toho cca 5 500 tis. Kč pro Ústecký kraj. Občanským sdružením na úseku PO poskytuje stát dotaci ve výši 7 000 tis. Kč na celou ČR. HZS kraje ze státního rozpočtu na strojní investice a na technické prostředky nedostává potřebnou finanční částku (např. pro rok 2006 HZS kraje obdrželo 29 000 tis. Kč, přičemž nezbytné požadavky na zakonzervování současného stavu byly vyčísleny na 62 000 tis. Kč). Na hasičské zbrojnice jednotek SDH obcí stát neposkytuje žádnou dotaci. Finance na hasičské zbrojnice lze získat pouze z rozpočtů obcí a rozpočtu Ústeckého kraje. Taktéž finance na stanice HZS kraje jsou každoročně silně omezovány a soustřeďují se zejména na havarijní opravy.

S ohledem na výše uvedené lze **situaci v oblasti finančních prostředků na požární ochranu označit za katastrofální**. Jedním z možných řešení většího přílivu financí do požární ochrany by byla úprava zákona č. 363/1999 Sb., pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů, kdy by pojišťovny dávaly na požární ochranu cca 3% ze svých zisků. Bohužel dosavadní návrhy byly vždy Parlamentem poslanecké sněmovny ČR zamítnuty. Další možností je pořízení speciální zásahové techniky prostřednictvím Správy státních hmotných rezerv a její zápůjčka do užívání na HZS krajů.

Celkově předpokládané finanční náklady na požární ochranu v Ústeckém kraji s výhledem na léta 2007-2016 jsou v níže uvedené tabulce.

Položka	Finance (tis. Kč)
Zásahová technika jednotek HZS kraje	1 100 250
Zásahová technika jednotek SDH obcí	1 764 000
Věcné prostředky PO a technické prostředky jednotek HZS kraje a jednotek SDH obcí	241 000
Stavby stanic HZS kraje	241 920
Stavby hasičských zbrojnic jednotek SDH obcí	970 000
Dotace občanským sdružením na úseku PO	4 000
Celkem	4 321 170
Průměrná roční potřeba financí	432 117

ZÁVĚR

Koncepce požární ochrany Ústeckého kraje je ucelený dlouhodobý materiál. Bez přijetí koncepčního materiálu podobného typu budou možnosti finančního zajištění požární ochrany Ústeckého kraje velmi omezené. I nadále bude docházet k tříštění finančních prostředků vynakládaných na požární ochranu. Proto je nutné vyjádřit, jakou náročnost představuje pokrytí rizik, které se vyskytují na území Ústeckého kraje. Není reálné, aby Ústecký kraj řešil dlouhodobý propad ve financování potřeb jednotek PO v oblasti mobilní požární techniky a věcných prostředků PO samostatně z vlastního rozpočtu. U Ústeckého kraje lze navrhnout jako reálný příspěvek cca 10 000 tis. Kč ročně z vlastního rozpočtu Ústeckého kraje mimo neinvestiční státní dotaci na zajištění akceschopnosti jednotek SDH obcí. Tyto by byly využity jak pro jednotky HZS Ústeckého kraje, tak i pro jednotky SDH obcí. V současné fázi je vhodné se zaměřit na doplnění ochranných pracovních prostředků, a to jak osobních (přilby, zásahové boty, zásahové oděvy apod.) tak i kolektivních (např. izolační dýchací přístroje). Postupně by bylo vhodné investovat alespoň do repasí zásahové požární techniky u jednotek SDH obcí.

Koncepce požární ochrany má především sloužit jako podklad pro zpracovávání návrhů rozpočtu HZS kraje, rozpočtu Ústeckého kraje a rozpočtů obcí pro jednotlivé roky. Koncepci požární ochrany je také možno využívat jako podklad pro možná jednání představitelů Ústeckého kraje směřující k celostátním řešení problematiky finančního zabezpečení plošného pokrytí území České republiky jednotkami požární ochrany. Tato koncepce zároveň sumarizuje základní potřeby jednotek PO, které vyplývají z jejich základních úkolů nejen ve vztahu k požárům, ale i k ostatním mimořádným událostem, u kterých nejčastěji zasahují.

Projednáním koncepce orgány kraje je vytvořen prostor Ústeckému kraji pro ovlivnění konečné podoby realizovaných úkolů a cílů.